

HELSINKI-INFO 1/2018

JULKINEN TIEDOTE

**Alkaisitko
tukihenkilöksi?**

**Practicum
ger grunden
till jobb**

**Terveys-
palvelut
Kalasatamaan**

KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

KUVA KONSTA LINKOLA

KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

Lukijakilpailu
Sivulla 26 kysytään,
missä päin Kamppia
on kuvattu vuonna 1918
saksalaissotilaat.

04

SENIORIT saavat kaikki palvelut maaliskuun alusta yhdestä numerosta 09 310 44556 tai paikan päältä Kampista.

05

REAKTORI tarjoaa nuorille tekemistä talvilomalla roolikaraokesta rodeoankalla ratsastamiseen. Maksuton tapahtuma on Messukeskuksessa.

08

SISÄLLISSODAN jäljet näkyvät yhä Helsingissä. Hakasalmen huvilan näyttelyssä pääsee sotavuoden 1918 tunnelmiin.

11

TUKIHENKILÖ on vapaaehtoinen aikuiskaveri lapselle tai nuorelle. Toimintaan kaivataan erityisesti miehiä.

12

PÄÄHENKILÖ Jani Toivola pohtii vanhemmuutta uudessa teoksessaan *Kirja tytölleni*. Edellinen kirja, esikoisteos, toi hänelle palkinnon.

14

KALASATAMAN terveys- ja hyvinvointikeskus kokoaa yli 100 000 helsinkiläisen terveyspalvelut samaan rakennukseen.

15

PÄIVÄHOIDON ja koulutuksen uudistuksista ja tapahtumista kerrotaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan teemasivuilla.

20

HAKANIEMEN ympäristöön on suunnitteilla suurimpia muutoksia vuosikymmeniin. Asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa niihin.

22

STADILLA DUUNISSA. Päivi Muntherin työpöydän kautta kulkevat lähes kaikki Helsingin suuret ulkoilmatapahtumat.

27

SVENSKA SIDOR. Elmontör eller kosmetolog, kock eller fordonsmekaniker är några alternativ efter grundskolan i yrkesskolan Prakticum.

30

IN ENGLISH. NewCo Helsinki runs on positive energy, says Tommo Koivusalo, head of the business advisory and startup services provider.

”Autojen yhteiskäyttö kiinnostaa eniten nuorten ikäluokkien edustajia.”

Jukka Hirvonen, Maaria Vanhatalo: *Ympäristöasenteet ja kaupunkikehitys Helsingissä ja Vantaalla.* Helsingin kaupunginkanslian tutkimuksia 2018:1

www.hel.fi/kaupunkitieto

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS on vahvaa Helsingin ja Vantaan asukkaiden parissa, kertoo naapurikaupunkien väestön ympäristöasenteita selvittänyt tutkimus.

Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen ympäristöystävällisyyttä nauttii laajaa tukea. Kierrätys- ja jakamistalouden eri muodot sekä kasvisruuan suosiminen innostavat etenkin nuoria. Vanhempi väki seuraa tarkkaan kodin sähkön- ja lämmönkulutusta. Neljä viidestä vastaajasta painottaisi enemmän ympäristöä kuin talouskasvua, jos nämä joutuvat vastakkain. Enemmistö olisi valmis pulittamaan korkeampia veroja tai maksuja, jos siitä on hyötyä ilmastomuutoksen torjumisessa.

Ainakaan asenteet eivät siis ole esteenä kunnianhimoisen ympäristöpolitiikan toteuttamiselle. Ihan kaikista kaupunkilainen ei kuitenkaan voi joustaa: vain harva oli päätenyt ympäristöystävällisyyttä tinkiään lentomatkailusta.

RITA EKELUND

HELSINKI-INFO

Número 1 • 2018

Jakelu 15.2.

42. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

www.hel.fi/helsinki-info

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Tiina Kotka

TOIMITTAJA

Heta Ängeslevä

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

KONSEPTISUUNNITTELU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVITUS

Jarna Jäntti

PAINO

Helprint, Mikkeli

PAINOSMÄÄRÄ

386 346 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAT

Posti,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan 7.6.2018.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko sähköpostilla:

helsinki-info.palaute@hel.fi tai

postitse: Helsinki-info, PL 1,

00099 Helsingin kaupunki.

Opaskoira Pekko kulkee
Marianne Tenhamin
mukana kaikkialle.

Marianne Tenhami rakastaa
lenkkeillä Lauttasaaren rannoilla.

Meren äärellä

”OLEN asunut Lauttasaareissa lähes aina: täällä olen käynyt päiväkodit ja koulut. Välillä opiskelin Savonlinnassa, Itävallassa ja Amerikassa sekä työskentelin Saksassa, mutta olen palannut Lauttasaareen. Parasta on kävellä pitkin rantoja, kuulla meren äänet ja haistaa tuoksut eri vuodenaikoina.

Opaskoirani Pekko on paras apuvälineeni. Olemme olleet tiimi jo seitsemän vuoden ajan ja yhteistyö sujuu saumattomasti – toki sitä on hiottu matkan varrella. Pekon kanssa menen kaikkialle. Toivoisin, että ihmiset kunnioittaisivat opaskoiran työtä, eivätkä puhuisi sille tai ottaisi edes katsekontaktia silloin kun koiralla on valjaat päällä eli se on töissä. Koiranulkoiluttajien toivoisin kiertävän opaskoirakon ihmisen puolelta eikä koiran. Sekin auttaa, jos huikkaa, että täältä on tulossa pari koiraa vastaan.

Tulkaan, opetan ja käännän työkseni saksaa ja englantia, koulutan eri ammatti- ja opiskelijaryhmiä toimimaan näkövammaisten kanssa, litemoin eli kirjoitan äänitiedostoja teksteiksi, olen free-toimittaja ja hieron koiria, hevosia ja ihmisiä. Lenkkeilyn lisäksi käyn usein uimassa, tapan ystäviäni ja harrastan näyttelemistä Näkövammaistatterissa. Näytteleminen on mukavaa tiimityötä, josta oppii koko ajan uutta, kun tekee erilaisia rooleja. Linnanmäellä tykkään käydä myös: mitä hurjempi vauhti ja kovempi kieputus, sen parempi.

LIIKUMME paljon metrolla varsinkin nyt kun se kulkee Lauttasaareenkin. Metro on helppo kulkuväline, sillä pysäkit kerrotaan kuulutuksin eikä ole olemassa useampia metrolinjoja – riittää, kun tietää oikean suunnan. Tällä hetkellä länsimetron asemilla kiskojen lähellä ei ole huomioraitoja, mikä aiheuttaa vaaratilanteita. Toivon että ne hoidetaan kuntoon ennen kuin joku putoaa raiteelle.

Helsingin matkapalvelua en käytä kuin pakon edessä. Kyydit pitää tilata minimissään 45 minuuttia etukäteen ja usein ne ovat myöhässä. Olen spontaani ihminen, enkä tykkää suunnitella elämäni aikataulujen varaan.

Teen työtäni eri paikoissa, ja olen usein joutunut jättämään työt kesken sen takia, että kyyti ei odota – on vaikea arvioida, milloin työt loppuvat ja tilata kyyti etukäteen. Lisäksi kuskien ammattitaidossa on parantamisen varaa. Jos joskus pääsee liikkumaan tavallisella taksilla, on se kuin lottovoitto.

En tykkää yhtään ruuhkaisista kauppakesuksista. Kampin kauppakeskuksen lattioissa on hyvät kohotaktilit eli ohjausraidat, mutta ihmiset seisovat usein niiden päällä. Puhumme näkevästä sokeista: ihmiset seisovat lattiaopasteiden päällä puhelimitään tuijottaen ja lähtevät yhtäkkiä kävelemään mihin suuntaan tahansa. Se on opaskoiralle mahdoton tilanne, kun ihminen tulee yhtäkkiä nopeasti kohti.

HELSINGISSÄ on paljon hyvää: luonnon lisäksi esimerkiksi jalkakäytävät, jotka ovat tasaisia ja joita pidetään hyvässä kunnossa. Eräs täällä vierailulla ollut portugalilainen näkövammaisen sanoi, että voisi vaikka rullaluistella kaduillamme – niin sileitä ne ovat.

Ihmisten asenteiden toivoisin muuttuvan. Osa esimerkiksi valittaa, että ääniopasteet liikennevaloissa häiritsevät, mutta meille ne ovat todella tärkeitä. Sen hipihiljaa tuijottamisen voisi lopettaa kokonaan. Parempi olisi, että ihmiset ottaisivat enemmän toisiaan huomioon, liikkuisivat ja puhuisivat. Vaikkapa lähestyvästä rakennustyömaasta ilmoittaminen auttaa: silloin tiedän, miksi opaskoirani pysähtee ja mutkuttelee näyttössään minulle työmaan esteitä ja kiertoteitä. Apua saa aina tarjota, mutta täytyy myös kunnioittaa sitä, jos tarjouksesta kieltäydytään. Toivoisin, että minulle tultaisiin joskus juttelemaan muun kuin näkövammaisen tai opaskoiran kautta – olen aivan tavallinen ihminen.

TERVEYDENHOITO

Sähköinen asiointi kaikille terveysasemille

KUVA HELSINGIN KAUPUNKI

KAIKKIEN Helsingin kaupungin terveysasemien asiakkaat voivat nyt ottaa yhteyttä omaan terveysasemaansa sähköisesti milloin haluavat ja kertoa, mihin tarvitsevat apua. Sähköisen yhteydenoton linkki löytyy jokaisen terveysaseman verkkosivulta (www.hel.fi/terveysasemat) ja osoitteesta <https://asiointi.hel.fi>. Palveluun tunnustautaan verkkopankkitunnuksella tai mobiilivarmenteella. Yhteydenottoihin vastataan keskimäärin tunnin-parin kuluessa, mutta viimeistään seuraavana arkipäivänä. Asioida voi toki yhä myös puhelimitse tai käymällä paikan päällä. Lisätietoa: www.hel.fi/terveysasemat

UUDISTUS

HSY muutti Ilmalaan

HELSINGIN seudun ympäristöpalvelut HSY on muuttanut Itä-Pasilasta Ilmalaan. Pääkonttori ja vesihuollon asiakas-

palvelupiste toimivat nyt osoitteessa Ilmalantori 1. Asiakaspalvelun muut yhteystiedot säilyivät ennallaan (p. 09 1561 2110 arkisin kello 8.30–15.30, asiakaspalvelu@hsy.fi). HSY tuottaa muun muassa vesi- ja jätehuollon palveluja. Lisätietoa: www.hsy.fi

NEUVONTA

Senioripalvelut keskitettiin

Yhden luukun periaatteella halutaan helpottaa senioreiden arkea.

KAUPUNKI tarjoaa maaliskuun alusta alkaen kaikki senioripalvelut yhdestä numerosta ja paikasta. Seniori-infon numerosta 09 310 44556 ikääntyneet ja heidän läheisensä saavat tietoa Helsingin kaupungin palveluiden lisäksi järjestöjen ja yritysten tapahtumista, harrastuksista ja palveluista.

”Haluamme auttaa senioreja palveluviidakossa. Riittää, kun tietää yhden numeron – ohjaamme tarvittaessa eteenpäin. Meiltä voi kysyä esimerkiksi mahdollisuuksistaan saada kotiapua tai asunto palvelutalosta. Ei tarvitse arastella ottaa esiin hankaliakaan asioita, kuten taloushuolia, muistipulmia tai väkivaltaisia ihmissuhteita”, kannustaa Seniori-infon esimies **Marko Timonen**.

Seniori-infossa työskentelee niin sairaanhoitajia, palveluneuvoja, sosiaaliohjaajia kuin terveydenhoitajia. Palvelunumerossa on useita linjoja, mutta jos ne on varattu, asiakkaalle soitetaan takaisin viimeistään seuraavana arkipäivänä. Numeroon soittaminen maksaa tavallisen puhelun hinnan.

”Toivomme asiakkaiden esittävien henkilökohtaisiin asioihin liittyvät kysymyksensä puhelimitse tai kasvokkain toimipisteessämme Kampissa. Sähköpostitse kannattaa lähettää vain yleisiä kysymyksiä, sillä sähköpostit saadaan kattavammin tietoturvallisiksi vasta myöhemmin keväällä.”

Timosen mukaan Seniori-infon työntekijöiden on tarkoitus jalkautua yhä enemmän iäkkäiden yleisötilaisuuksiin ja muihin paikkoihin, joissa heitä on paljon.

SENIORI-INFON työntekijät opastavat monenlaista tukea tarvitsevia ikäihmisiä tarpeen mukaan yksilöllisempään asiakasohjaukseen. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että iäkkään asukkaan luokse kotiin tai palvelukeskukseen tulee sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen selvittämään palvelutarvetta tarkemmin. Ikääntyneelle tehdään yhdessä hänen läheistensä kanssa asiakassuunnitelma ja tarvittaessa hän saa oman asiakasohjaajan.

”Asiakasohjaaja toimii seniorin äänenä ja järjestee suunnitelman mukaiset palvelut. Hän myös seuraa, että ne toteutuvat toivotusti. Jos seniorin tilanne ja tarpeet muuttuvat, tilanne arvioidaan uudelleen”, kertoo sosiaali- ja terveystoimen arviointitoimintaa johtava **Tuulikki Siltari**.

SENIORIPALVELUJEN keskittämisellä haetaan Siltarin mukaan sujuvia hoitoketjuja, yhdenvertaisuutta ja palveluiden tasalaatuisuutta. Samalla kaupunki varautuu mahdolliseen vuoden 2020 alusta voimaan tulevaan maakuntatasoiseen palvelujärjestelmään, jossa maakunta järjestäisi jul-

PIIRROS ANNI-JULIA TUOMISTO

kisesti rahoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut.

”Varaudumme maakunnan soteen, jossa palveluiden järjestäjä ja tuottaja eriytyvät. Meillä on silloin jo

valmiina toimintatavat, joilla teemme sujuvasti yhteistyötä moniammatillisesti eri palvelutarjoajien kesken”, toteaa Tuulikki Siltari.

TIINA KOTKA

Seniori-info, p. 09 310 44556, arkisin kello 9–15.

Malminkatu 3, ma–pe klo 8–16.

Sähköposti: seniori-info@hel.fi.

Tietoa ikääntyneiden palveluista: www.hel.fi/seniorit.

Kesätöitä tarjolla

KAUPUNKI palkkaa noin 4 000 kesätyöntekijää tai -sijaista. Kesätyöhaku on käynnissä ja paikkoja tulee keväällä hakuun lisää lähes viikoittain. Siisti kesä! -hankkeen 16–20-vuotiaille suunnattu ja 16–17-vuotiaiden kesätyöhaku ovat 5.–19.3. Työtä on tarjolla esimerkiksi kirjastoissa, kahvioissa ja toimistoissa. Alan opiskelijoita ja ammattilaisia tarvitaan erityisesti sosiaali- ja terveystoimen sekä kaupunkiympäristön toimialalle. Paikkoja haetaan sähköisesti kaupungin rekrytointijärjestelmästä (helsinkirekry.fi > Avoimet työpaikat > Kesätyö ja kesäsijaisuudet).

Kaupunki tukee nuorten työllistymistä korvaamalla 3.6.–13.8. välisenä aikana työllistetyt yhdeksäsluokkalaisen palkasta Kesäsetelillä 300 euroa yrityksille, yhdistyksille, säätiöille ja seurakunnille. Kesäse-

KUVA TUULI HUIDENSALO

Palvelukeskuksiin tarvitaan kesätyöntekijöitä.

telin saa koko ikäluokka.

Lisätietoa: helsinkirekry.fi, www.facebook.com/Helsinkirekry, kesaseteli2018.munstadi.fi

Lippu mukaan ratikkaan

RAITIOVAUNUJEN kuljettajat eivät myy enää lippuja, joten kertalippu on ostettava ennen kyytiin nousemista. Kertalipun voi hankkia matkapuhelimella, HSL:n lippuautomaatista ja palvelupisteistä sekä maksukortilla Helsingin kaupungin pysäköintiautomaateista, joita on 400 eri puolilla kaupunkia. Ennakko-kertalippuja voi ostaa muun muassa R-kioskeista, Prismoista, Citymarketeista ja Stockmannilta. Lippu aktivoituu, kun sitä näyttää matkakortinlukijalle. Matkakortilla voi maksaa matkansa raitiovaunun lukijalaitteella entiseen tapaan.

KUVAT HELSINGIN KAUPUNKI

Nuorten talvilomatapahtumassa voi kokeilla eri lajeja – viime vuoden rodeoratsu vain vaihtuu rodeoanakaan.

Nyt!

Loistetta nuorille muusikoille

NUORTEN muusikoiden taitoja voi ihailla maaliskuussa Loistefestareilla. Nuoria nähdään festaripäivinä 23.–25.3. niin Kulttuuriareena Gloriassa kuin Espoon Kannusalissa ja Vantaalla Kulttuurikeskus Vernissassa. Festarin parhaimmistoa kokoava loppugaa la pidetään 28.3. Gloriassa. Kaikkiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Festareilla esiintyvät 10–20-vuotiaat pääkaupunkiseudun nuoret. Musiikki voi olla mitä vain rockista klassiseen. Loistefestari ei ole kilpailu, vaan nuoret saavat esiintymiskokemuksen lisäksi rakentavaa suullista ja kirjallista palautetta alan ammattilaisten raadilta. Ilmoittautumisaika on jo päättynyt.

Festari on osa valtakunnallista Nuori Kulttuuri -tapahtumaa ja kiinnostavimmat esitykset pääsevät edustamaan pääkaupunkiseutua Nuori Kulttuuri SOUNDS -tapahtumaan Mikkeliin 25.–27.5.

Lisätietoa: loiste.munstadi.fi

Nuoret näyttävät tanssitaitojaan

NUORET tanssijat ki- saavat Kanneltalossa 17.2. kello 17. Tanssityylejä ei ole rajoitettu. Kilpailu on avoin kaikille 9–18-vuotiaille, niin harrastelijoille kuin ammattilaisillekin. *Dance Competition – The Best Dancers in Helsinki 2018* -kisaa pääsee katsomaan Kanneltaloon (Klaneettitie 5) maksutta.

KUVA PIKABAY

NUORISOTAPAHTUMA

Saa supervoimaa Reaktorista

TALVILOMATAPAHTUMA Reaktorissa voi ratsastaa rodeoanalla siinä missä kokeilla roolikaraokeakin. Maksutomassa tapahtumassa Messukeskuksessa on puolen hehtaarin verran ohjelmaa 13–18-vuotiaille.

”Vaikka katto on korkealla, uskallan väittää, että tapahtuman energian ja hyvä fiilis tulee olemaan tänäkin vuonna katossa,” sanoo tapahtumasta vastaava tuottaja **Sanna Lesonen** Helsingin kaupungin nuorisopalveluista.

Reaktorissa pääsee kokeilemaan mitä erilaisimpia lajeja kiipeilystä veitsenheittoon. Yhdeksi hiteistä povataan rodeoanalla ratsastamista, joka haastaa aiempien vuosien supersuosikin rodeohärkäratsastuksen.

Tänä vuonna tarjolla on runsaas-

ti nuorten toivomaa digitaalista ohjelmaa ja liikuntaa. Monet toimintapisteet laajenevatkin digitaalisten sovellusten avulla uusiin ulottuvuuksiin. Esimerkiksi Action Track -sovelluksella toteutettava Meriseikkailu vie nuoret ratkomaan eri puolilla messuhallia olevia rasteja.

JOS haluaa olla hetken ihan joku muu, voi testata roolikaraokea: pukeutua roolivaatteisiin ja vetää suosikkibiisin yksin tai porukalla. Supersankarigeneraattorilla puolestaan saa arvottua itselleen supervoiman ja heikkouden.

Reaktorissa on myös kädentaitoihin ja tuunaamiseen keskittyneitä pisteitä. Esimerkiksi pehmoleluja voi tuunata vapaaehtoisten nettimujojen kanssa ja samalla jutella heidän

kanssaan mistä vain.

Kaupunki järjestää Reaktorin yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa koulujen talvilomaviikolla, jotta nuorten ei tarvitsisi olla lomalla yksin tai toimettona. Tapahtumasta onkin tullut odotettu paitsi runsaan ohjelmansa takia, myös siksi, että siellä voi tavata ja saada kavereita. Reaktori järjestetään nyt neljättötoista kertaa.

”Helsinki haluaa profiloitua tapahtumien kaupunkina ja on tärkeää pitää keskustelussa mukana myös nuorille merkitykselliset tapahtumat”, toteaa Sanna Lesonen.

Reaktori 21.–23.2. kello 13–20, Messukeskus, Messuaukio 1, vapaa pääsy.

Lisätietoa: reaktori.munstadi.fi

KUVA MAARIT HOHTERI

HALLIKAUPPA

Väistötilat aukesivat

KUVA SARI KOROLAINEN

Hakaniemen kauppahallin väistötila

HAKANIEMEN kauppahallin väistötilat on avattu vanhan hallin viereen Hakaniemen torille peruskorjauksen ajaksi. Kauppaa käy-

dään uudenkarheissa tiloissa (Hakaniemen Torikatu 1) arkisin kello 8–20 ja lauantaisin kello 8–18. Perinteinen torikauppa jatkuu normaalisti Hakaniemen torilla.

Lisätietoa: www.hakaniemenkauppahalli.fi ja www.facebook.com/hakaniemenhalli

KIERRÄTYS

Romut pois nurkista

NYT jo kannattaa merkitä kalenteriin HSY:n keräysautojen aikataulu huhti-kesäkuussa. Silloin kotikulmilla pääsee vauhtomasti ja maksutta eroon kodin metalli- ja sähkölaiteromusta, kuten televisioista, näyttöistä ja paistinpannuista. HSY:n autot vastaanottavat myös kodin vaarallista jätettä energiasäästölamppuista maaleihin ja lois-

KUVA HSY/SUVI-TUULI KANKANPÄÄ

teputkiin. Aikataulut, pysähtymispaikat ja muut tiedot löytyvät sivulta www.hsy.fi/keraysautot. Suuret jäte-erät voi viedä Sortti-asemille, jotka ovat auki arkisin kello 7–21 sekä lauantaisin 21.4., 28.4. ja 19.5. kello 9–16. Kivikon Sortti-asemaa remontoidaan huhtikuusta alkaen ja se voi vaikuttaa asiointiin.

Osoitteet ja lisätietoa: www.hsy.fi/sorttiaseimat, asiakaspalvelu@hsy.fi ja p. 09 1561 2110 (ma–pe klo 8.30–15.30).

VERKOSSA

Seuraa kaupunkipuiston etenemistä

KANSALLISTA kaupunkipuistoa koskevaan verkkokyselyyn vastasi yli 1400 asukasta. Vastausten perusteella helsinkiläiset haaveilevat merellisestä kaupunkipuistosta. Kaupunkipuistoksi ehdotettiin aluetta, joka sisältäisi rantojen ja saarien lisäksi Keskuspuiston, Vantaanjokilaakson ja Vanhankaupunginlahden. Hankkeen etenemistä voi seurata osoitteessa www.hel.fi/kaupunkipuisto.

Kuvia vuodelta 1918 katsottavissa

SISÄLLISSOTAVUODEN 1918 tapahtumista otettuja kuvia voi katsella maksutta kaupunginmuseon Helsingin kuvien.fi-palvelussa. Teemakokonaisuuden on koostanut museon henkilökunta. Kaikkiaan palvelussa on katsottavissa ja ladattavissa lähes 50 000 kuvaa Helsingistä 1840-luvulta nykypäivään asti. Kirjautunut käyttäjä voi tehdä kuvista itselleen tai muille jaettavaksi kokonaisuuksia.

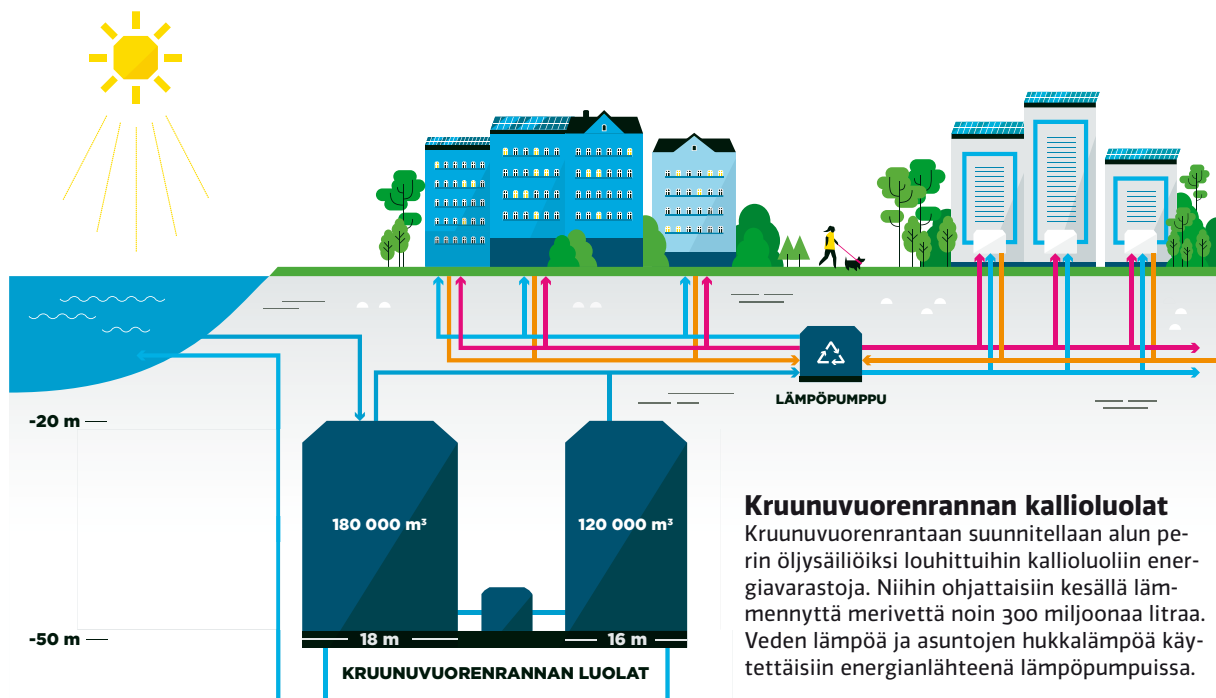
Millainen on ilmanlaatu nyt?

KULLOISENKIN ilmanlaadun voi tarkistaa sivulta www.hsy.fi/ilmanlaatu. Ilmansaasteista voivat saada oireita erityisesti hengitys- ja sydänsairaat sekä pienet lapset, mutta muutkin varsinkin katupölykaudella. Selviytymisvinkkejä on koottu *Apua katupölyoireisiin* -esitteeseen, jota saa maksutta Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n verkkosivuilta (www.hsy.fi/esitteet) ja pääkaupunkiseudun apteekkeista.

HSY:n ilmanlaadun mittauspisteistä Etelärannassa, Mannerheimintielle, Mechelinikadulla, Mäkeläkadulla, Kalliossa ja Vartiokylässä saa tietoa netistä osoitteesta www.hsy.fi/mittausasemat.

ENERGIANTUOTANTO

Lämpöä luolista

Kruunuvuorenrannan kallioluolat

Kruunuvuorenrantaan suunnitellaan alun perin öljysäiliöiksi louhittuihin kallioluoliin energiarastoja. Niihin ohjattaisiin kesällä lämmennyt merivettä noin 300 miljoonaa litraa. Veden lämpöä ja asuntojen hukkalämpöä käytettäisiin energianlähteenä lämpöpumpuissa.

KRUUNUVUOREN kallioluoliin suunnitellaan maailmanlaajuisestikin ainutlaatuista lämpöenergian varastoa, jonka avulla tuotettaisiin jopa kolmannes alueen asuntojen lämmitysenergiasta. Myös Mustikkamaalle kaavailaan suurta maanalaista lämpövarastoa.

Kruunuvuoren alun perin öljysäiliöiksi louhittuihin luoliin voitaisiin varastoida kesällä auringon lämmittämää merivettä 300 miljoonaa litraa. Veden lämpöä ja talteen kerättyä asuntojen hukkalämpöä käytettäisiin energianlähteenä rakennusten lämpöpumpuissa, jotka talvella lämmitäisivät ja kesällä viilentäisivät rakennuksia.

Varastoa suunnittelevat energia-yhtiö Helen sekä luolat omistava ja niiden päälle asuntoja rakentava

Skanska. Yhtiöt haluavat energian varastoinnilla vähentää päästöjä ja lisätä uusiutuvan energian käyttöä sekä ekologista asumista. Tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet selvitetään tämän vuoden aikana. Kaupunkiohjaisaatiassa on kannatusta hankkeelle.

”Helsinki korostaa ilmastovastuuta ja ekologisia arvoja, ja Kruunuvuoren lämpöenergian kausivarasto on niistä erinomainen alueellinen esimerkki”, kiteyttää Kruunuvuorenrannan projektinjohtaja Pirjo Sirén Helsingin kaupungilta.

HELEN suunnittelee suurta energiarastoa myös Mustikkamaalle kahteen käytöstä poistettuun kalliööljyluolaan, joiden yhteistilavuus on noin 260 000 kuutiometriä. Luolissa on

säilytetty raskasta polttoöljyä. Lämpövaraston toteutus ratkennee tänä vuonna.

HELENILLÄ on jo Salmisaaren ja Vuosaaren voimalaitoksilla lämpövarastot. Niillä pystytään tasamaan vuorokautisia kulutushuipuja, mutta suuremmalla varastolla saataisiin pidempi vaikutus.

Lisäksi Katri Valan lämpöpumpulaitos tuottaa talvella kaukolämpöä jäteveden lämpökuormasta ja viilentää kesällä kiinteistöjä veden avulla. Helen tuottaa jäädytystä myös Esplanadin puiston alla olevalla tekojärvellä. Sen ympärillä olevaan luolastoon valmistuu lämpöpumpulaitos loppukeväästä.

TIINA KOTKA

Vihreä kerrostalo sai kiitosta

VIHREISTÄ Vihrein -asuinkerrostalo Jätkäsaarassa sai Rakentamisen Ruusu -palkinnon. Talossa tutkitaan viherrakentamisen vaikutusta energiatehokkuuteen, yhteisöllisyyteen ja hulevesiin. Esimerkiksi metsäiset oleskelualueet, hedelmä- ja marjakeitaat, viljelypuutarhat ja perhosbaarit on sijoitettu kattotasanteelle huomioiden yhteiset kerho- ja saunatilat. Taloa kiitettiin innovatiivisuudesta, rohkeudesta ja ekologisuuden yhdistämisestä viihtyisään ja kohtuuhintaiseen asumiseen. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto myöntää palkinnon laadukkaasta rakennettuun ympäristöön liittyvästä työstä. Kunniamaininnan se antoi Helsingin kaupunginteatterin peruskorjaukselle.

HAVAINNEKUVIA VIHREISTÄ VIHREIN -KERROSTALOSTA. ARKHITEHTUURI- JA MUOTOILUTOIMISTO TALLI OY

Kotitalousjäte väheni

KOTONA syntyvien jätteiden hyödyntämisaste on jo 99 prosenttia. Vielä halutaan tehostaa lajittelua ja vähentää energiana hyödynnettävää sekajätettä. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen asukas tuotti jätettä vuonna 2016 keskimäärin 313 kiloa eli 3 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Lähde: Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Pääkaupunkiseudun jätevirrat -palvelu, www.pksjatevirrat.fi.

99 %

kotien jätteistä hyödynnettiin materiaalina tai energiana.

Merihaan aktiivit palkittiin

"Tapahtumien järjestämiseen on mennyt aikaa, mutta hauskaa on ollut", Mikko Viljakainen, Liisa Tolonen ja Joonika Kaukoranta riemuitsivat palkinnosta.

KUVA HELSINGIN KAUPUNKI / MAARIT HOHTERI

Helsingin kulttuuriteko

UOSITTAIN jaettavalla palkinnolla annetaan tunnustusta uudenlaisille kulttuuriteoille tai -hankkeille, jotka vaikuttavat helsinkiläisiin tai Helsinkiin. Palkinto jaettiin tänä vuonna ensi kertaa sen perusteella, keitä aiempina vuosina palkinnon saaneet ehdottivat. Mahtava Merihaka keräsi eniten ääniä. Kunniamaininnan saivat kalliolainen elokuvateatteri Riviera ja Suvilahden skeittiparkki. Lisätietoa: www.facebook.com/MahtavaMerihaka ja www.rivierakallio.fi

"**KAIKEN** ei tarvitse olla aina suurta. Pienilläkin teoilla ja tapahtumilla on merkitystä. Tunnustus todistaa sen", toteaa **Liisa Tolonen** merihakalaisessa kerhohuoneessa.

Hänen edustamansa Mahtava Merihaka -työryhmä sai Helsingin kulttuuriteko 2017 -palkinnon toiminnastaan. Ryhmä on järjestänyt niin maisemakierroksia katoilla kuin valokuvanäyttelyitä hisseissä.

Tunnetuimpia tapahtumista ovat hulvattomat poikkitaiteelliset Betoni-klubit, joihin on matkustettu Rovaniemeä myöten. Esimerkiksi Flow-festivaalin aikaan on riemastuttanut varjotapahtuma Betoni Flöy. Merihakalaiset ovat myyneet klubeilla painamia t-paitoja, ompelemaan kasseja ja betonista tekemiään matkamuistoja.

"Täällä ei pitkään aikaan tapahtunut mitään. Aloimme järjestää tapahtumia, joista itse tykkäsimme. Klubit myytiin heti täyteen! Niissä on kuultu kaikkea suomalaisesta tanssimusiikista kovimpaan teknoon ja karaokeen. Alueen asukkaita on ollut esiintymässä. Välillä on aloitettu kirpputorilla ja syömällä yhdessä", kertoo toinen työryhmäläisistä, **Joonika Kaukoranta**.

HÄN on työskennellyt pitkään vapaaehtoisesti Merihaan eteen, esimerkiksi puuhannut pihoille viljelylaitteita ja julkisivuvärein maalattuja penkkejä. Hän kuului vuosia myös Merihaka-seuraan.

"Siellä on iäkkäämpiä asukkaita. Merihakalaisista noin 70 prosenttia on asunut täällä alusta asti. Nyt nuoret haluavat tänne, 70-lukulainen betonimiljö puhuttelee. Täällä kuvataan paljon musiikkivideoita,

elokuvia ja muotokuvia. Merihaka on kuin Suomen Universal Studios."

PALKITUN ryhmän visualisti, muusikko-graafikko **Mikko "Vilunki" Viljakainen** on loitinnut tapahtumajulisteita ja muuta visuaalista materiaalia. Hänen kädenjälkensä näkyy myös alueen yhteisöllisessä Zine-kuvalehdessä ja kalenterissa, jonka tunnus on "Harmaa on hyvä".

"Merihaka on erikoinen paikka myös siten, että täällä on oma mikroilmasto. Tuulisuus tuo haastetta ulkotapahtumiin, mutta kyllä me ensi kesänäkin jonkinlainen pihähäppänenkin järjestetään."

TYÖRYHMÄ ylläpitää useita Facebook-sivuja, jotka ovat toimineet tiedotuskanavina ja auttaneet asukkaita tutustumaan toisiinsa. Alueen tulevaisuuden suunnitelmistakin on keskusteltu.

"Suunnitelmat jakavat meidän parin tuhannen asukkaan joukkoa. Itse ajattelen niin, että kaupungin pitää kasvaa ja kehittyä. On hyvä, että saamme tänne lisää julkista liikennettä. Ehkä alue tulee silloin paremmin tutuksi ja sen upeus tajutaan laajemmin", hymyilee Joonika Kaukoranta.

Tosirakkaus alueeseen kuuluuukin moniin perusteluihin, joiden ansiosta Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto antoi työryhmälle 5 000 euron suuruisen palkinnon. Esimerkiksi Mikko Viljakaisen kiintymys kotikulmiinsa on käsinkosketeltavaa – sormia koristavat tatuoinnit "meri" ja "haka".

TIINA KOTKA

Sisällissodan jäljet näkyvät yhä Helsingissä.

TEKSTI TIINA KOTKA VALOKUVAT HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO,
MUSEOVIRASTO JA TYÖVÄEN ARKISTO

Pitkäsilta kuvattu-
na taistelujen jäl-
keen 14.4.1918: etu-
alalla on ruumis-
arkkuja, veneet oli-
vat barrikadeja.

Turun kasarmilla
antautuneita
punaisia vankeja.

KUVA MUSEOVIRASTO

Turun kasarmin raunioista etsittiin
käyttökelpoisista tavaraa 17.4.1918.

Punaisesta tuli valkoinen

Saksalainen vartiosotilas saksalaisten päämajana toimineen hotelli Kämpin edustalla.

KUVA IVAN TIMIRIASEV /HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Vapaaehtoiset tekivät olkipatjoja ja -tyynyjä valkokaartilaisille, joita punakaartilaiset pitivät vankeina nykyisen Sibelius-lukion rakennuksessa.

KUVA ERIC SUNDSTRÖM /HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Pommitukset vaurioittivat Helsingin Työväentalon juhlasalia.

KUVA TYÖVÄEN ARKISTO

”

JOKAISEN kannattaa katsoa sisimpäänsä ja miettiä, kokeeko jonkun toisen olevan vähemmän ihminen kuin itse. Seläistä ajattelua oli sisällissodassa, samaan tapaan kuin nykyään on

esimerkiksi maahanmuuttajista puhuttaessa tai vihapuheessa ylipäänsä”, toteaa kaupunginmuseon tutkimuspäällikkö **Minna Sarantola-Weiss** Hakasalmen huvilassa.

Hän seisoo sotavuonna 1918 Helsingissä otettujen kuvien keskellä. Niissä on totisia sotaan lähtijöitä, olkipatjoja täyttäviä naisia ja sodan runtelemia kotikulmia. Kuvat ovat osa Sarantola-Weissin tuottamaa *Vihan kevät – Helsinki 1918* -installaatiota, joka toimii myös samannimisen näytelmän kulisina.

”Ei tarvitse kuin astua tämän rakennuksen ovesta ulos, niin tulee oikeille sotapaikoille. Nykyistä Mannerheimintietä pitkin saapuivat saksalaisotilaat valkoisten avuksi ja nujersivat nopeasti punaisen pääkaupungin. Lasipalatsin paikalla sijainnut Turun kasarmi poltettiin ja sisälle kuoli punaisia, ulos pakenevat ammuttiin. Tuossa pojat etsivät raunioista käyttökelpoista tavaraa, koska kaikesta oli pulaa”, Sarantola-Weiss osoittaa seinän kokoista mustavalkokuvaa.

HELSINKILÄISET kärsivät sodan kourissa ruoan ja työn puutteesta, sillä tuonti ja vienti olivat tyrehtyneet maailmansodan ja Venäjän vallankumouksen vuoksi. Esimerkiksi tehtaita oli suljettu tai ne toimivat rajatusti.

Säännöstelyn takia elintarvikkeita saatettiin jontottaa koko päivä. Leipää leivottiin milloin mistäkin, lopulta jo selluloosasta ja petusta. Luonnosta kerättiin syötävää ja viljelyskelpoinen maa hyödynnettiin tarkkaan – jopa Esplanadin puiston kukkapenkit saivat väistyä lantturivien tieltä.

Moni helsinkiläinen päätyi kaupunkia hallinneiden punaisten riveihin paitsi aatteen myös nälän takia, sillä kaartilaisena sai päivittäisen ruoka-annoksen. Mukaan lähti naisia ja alaikäisiä, myös tyttöjä.

”Tuolloin nuorten osuus väestöstä oli huomattavan suuri. Etenkin työläisperheiden nuoret olivat tottuneet tekemään töitä aikuisten tavoin. Nuoruus varmasti auttoi sodasta toipumisessa, koska nuorille on luontaista suunnata energiansa tulevaan. Suomi eheytyi poikkeuksellisen nopeasti moniin muihin sisällissodan kokeneisiin maihin verrattuna.”

SODAN jäljet näkyvät Helsingissä yhä konkreettisesti Pitkän sillan ampumajälkiä myöten, mutta sotapaikkoja tunnetaan Sarantola-Weissin mielestä turhan vähän. Harva Linnanmäellä huvitteleva tietää olevansa Kallion puolustuksessa käytetyllä Vesilinnanmäellä, Kämpin asiakas istuvansa saksalaisten päämajassa tai Mäntymäellä ulkoileva kulkevasa sota-aikaisella hautausmaalla.

Näyttely tuokin esiin tuttujen kulmien aiempia vaihteita. **Jan Kailan** ja **Japo Knuutilan** videoinstallaatiossa esimerkiksi aurinkoinen Suomenlinnan kahvilamiljööstä ristivalottuu julman vankileirin aikaan. Taideteosta ja koko installaatiota voi tutkia vapaasti huvilan aukioloaikoina, joskaan ei sisällissodasta kertovan esityksen aikana, joka on loppunmyyty. ■

Vihan kevät – Helsinki 1918 -installaatio on esillä 25.3. saakka Hakasalmen huvilassa, Mannerheimintie 13b, avoinna ti-su klo 11–17 ja to klo 11–19, vapaa pääsy.

Helsinki aikoo olla hiilineutraali jo vuonna 2035. Miten tavoite saavutetaan?

KUVA RHINOCEROS OY

KUVA RIKU PIHLANTO

Päästöt rajuun laskuun

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVAT HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI / HELSINKI MATERIAL BANK

HELSINGILLÄ on uudet, kunnianhimoiset ilmastotavoitteet. Kaupunkistrategia linjaa, että Helsingistä tehdään hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja kasviuonekaasupäästöjä vähennetään 60 prosenttia vuosina 1990–2030. Tämä vaatii konkreettisia toimia sekä kaupunkiorganisaatiolta että kaupunkilaisilta.

Tärkeimmät keinot hiilineutraalin Helsingin saavuttamiseksi liittyvät asumiseen, liikkumiseen ja energiantuotantoon. Kaupunki on valmistellut viime syksystä lähtien *Hiilineutraali Helsinki 2035* -toimenpideohjelman, joka valmistuu helmikuun lopussa. Kaupunki luo edellytykset hiilineutraalille elämälle, mutta myös kaupunkilaisella on iso rooli päästöjen hillitsemisessä.

KAUPUNKILAINEN voi hankkia uusiutuvaa sähköä, esimerkiksi aurinkoenergiaa ja tuulivoimaa. Kotona sisälämpötila kannattaa säätää 21–22 asteeseen. Asumisen päästöistä valtaosa tulee lämmityksestä ja lämpimästä käyttövedestä, joten suihkussakaan ei pidä lotrata.

Rakennusten energiatehokkuutta on mahdollista parantaa, eikä se koske ainoastaan uusia rakennuksia.

”Kun peruskorjaus tulee ajankohtaiseksi, kan-

nattaa miettiä, miten rakennuksesta saisi energia- tehokkaamman. Esimerkiksi aurinkopaneeleita on yhä useamman talon katolta, mikä on hyvä asia”, ympäristösuunnittelija **Petteri Huuska** kaupunki- ympäristön toimialalta toteaa.

LÄMMITYKSEN ohella liikkuminen on avainasemassa päästöjen hillitsemisessä. Kaupunki panostaa voimakkaasti muun muassa raideliikenteeseen ja sähköiseen liikkumiseen.

”Meneillään on monia isoja raideliikennehankkeita, kuten raide-Jokeri ja Kruunuvuorenrannan raitiotieyhteys. Sähköbussien määrä liikenteessä kasvaa ja myös sähköautojen latauspisteitä lisätään”, Huuska sanoo.

Autoilun vähentämisellä liikenteen päästöjä hillittäisiin merkittävästi.

”Tulevaisuudessa yhä useampi luopuu omasta autosta ja ajaa yhteiskäyttöautolla. Se vaatii asennemuutosta, mutta toisaalta autoilijat huomaavat, miten huoletonta auton käyttö ilman omistamisvastuuta on”, projektisuunnittelija **Sonja-Maria Ignatius** kaupunki- ympäristön toimialalta uskoo.

PYÖRÄILY on yksi tärkeä painopiste kaupunkiliikenteen kehittämisessä. Kaupunki suunnittelee rakentavansa muun muassa koko kaupungin kattavan

pyöräteiden eli baanojen verkoston, joka olisi kokonaisuudessaan 130 kilometriä pitkä.

”Reittien täytyy olla kunnossa, jotta pyöräily houkuttelee. Myös pyörällä on merkitystä. Minutkin yllätti, miten erilaista sähköpyörällä liikkuminen on. Siinä voi valita, haluaako kuntoilla vai päästä hikoilematta näppärästi paikasta toiseen”, Ignatius kertoo.

Lisävinkkejä ilmastoviisaaseen arkeen saa *Helsingin ilmastotiekartta* -julkaisusta osoitteesta www.stadinilmasto.fi. Opasta päivitetään keväällä.

Hyviä vinkkejä löytää myös HSY:n ilmastoinfosta osoitteessa www.hsy.fi/ilmastoinfo. ■

Biolämpöä korvaajaksi

ENERGIAYHTIÖ Helen tähtää hiilineutraaliin Helsinkiin rakentamalla kolme uutta biolämpöläitosta korvaamaan kivihiilen käyttöä. Laitoksia on kaavailtu Vuosaaren, Patolaan ja Tattarisuolle. Biopolttoaineina käytettäisiin esimerkiksi pellettiä ja metsähaketta.

Hanasaaren hiilivoimala suljetaan vuonna 2024 ja biolämpöläitosten on tarkoitus korvata Hanasaaren lämmöntuotanto. Salmisaaren valmistuu tänä vuonna uusi pellettilämpölaite.

”Käymme syömässä ja juttelemme – ihan sellaista tavallista tekemistä.”

Aikuis-kaveriksi lapselle tai nuorelle

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

VUOSI sitten sitten helsinkiläisestä Ville Maljasta alkoi tuntua yhä vahvemmin, että täytyisi tehdä jotain hyvää toisille. Hän oli monien eri järjestöjen kuukausilahjoittaja, mutta pelkkä rahan antaminen tuntui liian helpolta.

”Taide- ja musiikkihommat kääntyvät helposti itseän päin ja aloin miettiä, mitä konkreettista voisin tehdä muille”, valokuvaajana ja muusikkona työskentelevä Malja kertoo.

Hän otti yhteyttä Helsingin kaupungin lasten ja nuorten tukihenkilötoiminnan koordinaattoriin, kävi haastattelussa ja pääsi mukaan tukihenkilökurssille, jossa oli kuusi tapaamiskertaa.

”Kurssi oli aika pitkä, mutta sen aikana ymmärsi mihin oli sitoutumassa. Tuettavilla lapsilla ja nuorilla on ollut elämässään murheita ja vastoinkäymisiä, eikä tukihenkilö voi enää tuottaa uutta pettymystä vaikkapa lopettamalla yhtäkkiä.”

Kurssin jälkeen Malja sai tuettavakseen 13-vuotiaan nuoren.

”Toiveeni oli, ettei kaverini olisi ihan pieni. Minulla ei ole omaa jälkikasvua, joten hieman vanhemman lapsen kanssa toimiminen tuntui luontevammalta.”

ENSIMMÄISELLÄ tapaamiskerralla Ville ja poika tapasivat nuoren kodin lähistöllä parin tunnin ajan.

”Pelasimme futista, juttelimme ja kävimme lopuksi ostamassa kaupasta limsat.”

Nykyisin Malja tapaa tuettavaansa parin viikon välein, muutaman tunnin kerrallaan.

”Touhuilemme kaikkea maan ja taivaan väliltä. Olemme pelanneet sulkapalloa, käyneet trampoliinipuistossa ja lenkillä koirani kanssa. Käymme syömässä ja juttelemme – sellaista ihan tavallista tekemistä.”

Kesällä kaksikko suuntaa varmasti Linnanmäellekin, mutta Malja kertoo oppineensa, ettei yhteisen tekemisen tarvitse olla näyttävää, ”pelkkiä kuperkeikkoja ja valomiekkoja”.

”Ihan pienillä jutuilla saa toisen hyvälle tuulelle ja se ilahduttaa myös itseä tosi paljon. Ja on hienoa huomata, että on ansainnut toisen luottamuksen.”

Ville Malja tekee tuettavansa kanssa ihan tavallisia juttuja. ”Ei tarvitse olla pelkästään kuperkeikkoja ja valomiekkoja”, hän sanoo.

Miehiä kaivataan mukaan

LASTEN ja nuorten tukihenkilötoiminta on vapaaehtoistyötä, jota organisoivat kaupungin kaksi työntekijää. He etsivät ja kouluttavat lastensuojelun tai sosiaalihuoltolain mukaisen erityisen tuen asiakkaana olevalle lapselle tai nuorelle sopivan tukihenkilön.

”Tukihenkilöä toivotaan monesta syystä. Yksi yhteinen nimittäjä on se, että usein näissä perheissä on tavallista pienempi verkosto: ei ehkä ole ydinperheen lisäksi sukulaisia tai kummeja lähellä”, tukihenkilötoiminnan koordinaattori **Piia Vanhatalo** kertoo.

Tällä hetkellä kaupungin toiminnassa on mukana 240 vapaaehtoista. Vuosittain työntekijät yhdistävät noin 70 uutta tukihenkilö-lapsi-paria. Palvelu on niin suosittu, että jonossa on koko ajan omaa aikuista ystävää odottavia lapsia ja nuoria. Erityisesti vapaaehtoisia miehiä kaivataan mukaan.

”Monet tukihenkilöä toivovista lapsista ja nuori-

rista ovat poikia ja he kaipaavat miestä kaverikseen”, Vanhatalo kertoo.

Tukihenkilöksi sopii tavallinen aikuinen, jonka oma elämä on tasapainossa. Tässä vapaaehtoisuudessa tarvitaan pitkäjänteisyyttä ja sitoutuneisuutta.

”Tukihenkilösuhteet jatkuvat usein pitkään, vuosien ajan. Tätä kautta on solmittu elinikäisiä ystävyysuhteitakin.”

Tukihenkilöksi haluavan tulee käydä ensin soveltuvuushaastattelussa ja sen jälkeen koulutuksessa. Seuraava tukihenkilökurssi alkaa huhtikuussa. ■

Lisätietoja: tukihenkilötoiminta@hel.fi

Soveltuvuushaastattelut ovat jo käynnissä, joten oma aika kannattaa varata pian. Seuraava koulutus alkaa 10.4.2018.

Kirjastaan palkittu kansanedustaja **Jani Toivola** painottaa, että jokaisella on oikeus omaan tarinaan.

Erilaisuuden sanoittaja

TEKSTI **KATJA ALAJA** KUVA **PERTTI NISONEN**

OVI KILAHTAA ja newyorkilaiseen ravintolaan astuu miespari tyttärensä kanssa. Teatterialan opintojensa ohella tarjoilijana työskentelevän parikymppisen **Jani Toivolan** suu loksahda auki. Hän ei pysty kuin tuijottamaan kolmikkoo pylvään takaa.

Tämä arkinen kuva, kuten Toivola sitä nimittää, edustaa käänteentekevää ajanjaksoa hänen elämässään.

”Mikä vapautuksen tunne minulle tulikaan, kun tajusin, että myös minä voin tehdä noin. Sen jälkeen minun ei tarvinnut enää kyseenalaistaa itseäni”, Toivola sanoo.

Jo aiemmin New Yorkissa Toivolalle oli tullut selväksi, että mustat ihmiset voivat elää elämää siinä missä muutkin. Helsingissä mustat eivät juuri näkyneet katukuvassa vielä 90-luvun lopulla.

”Ensimmäistä kertaa näin ihmisiä, jotka ovat minun näköisiäni ja kuuntelevat minua, ja kaikilla on yksilöllinen luonteensa. Vaikka olin arka ja varautunut suomalainen, jos voi yleistää, aloin voimaantua.”

Pari vuotta sitten Vihreiden kansanedustaja päätti, että näistä kokemuksista on kirjoitettava kirja. *Musta tulee isona valkoinen* kertoo itseään etsivän Toivolan tarinan. Se sai Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginkirjastojen asiantuntijoista koostuvan raadin Helmet-kirjallisuuspalkinnon viime vuonna. Kirjaa on kiitetty siitä, että Toivola nostaa henkilökohtaisen kokemuksen yleisesti merkittäväksi.

”Helmet-kirjallisuuspalkinto oli tärkeä tunnustus, eikä vähiten siksi, että se tuli kirjastoilta ja kirjallisuuden ammattilaisilta. Julkinen tunnustus merkitsee, että ne hiljaisuudessa syntyneet sanat ovat laskeutuneet jonnekin, kohdanneet ja koskettaneet muita ihmisiä.”

DRAAMA astui Jani Toivolan elämään jo lapsena, vaikka hän ei sitä vielä silloin tajunnut. Kenialainen isä hylkäsi Airamin lampputehtaalla työskennelleen äidin. Asiasta ei puhuttu kotona.

Koulun alkaessa Toivola alkoi tulla tietoiseksi siitä, että hän on erilainen kuin muut. Missään ei nä-

kynyt hänen näköisiänsä ihmisiä erilaisine huulineen ja kehonpiirteineen, ja häntä kiusattiin.

Toivola tunsii olonsa epävarmaksi ja pelkäsi, kuolemaakin. Silti tunneskaalaan kuului jopa pientä ylpeyttä: negatiivinen huomiokin oli huomiota.

Keskikipisteeksi hän päätyi myös teatteriharrastuksensa takia. Toivola perusti kouluun näytelmäkerhon ja antoi palaa, vaikka tiesi, että seuraavasta viikosta tulee vaikea. Iltapäiväkerhosta hän sai lisävoimaa.

”Ohjaajamme **Markku Arokanto** alkoi tuoda meille erilaisia rooliasuja. Ehkä hän halusi nostaa ja tukea minua. Tämä vahvisti esiintymisviettäni, ja aloin tanssia **Aira Samulinin** tanssikoulussa.”

Hyväksynnän puute kuitenkin kaiheri. Oppilaat selvisivät Toivolan monottamisesta kurinpitotoimilla, mutta tasa-arvosta ja moninaisuudesta ei puhuttu.

”Sen ajan opettajat eivät saaneet tukea käsitellä näitä asioita. Nyt istun eduskunnan sivistysvaliokunnassa ja puhumme, miten tärkeää on lisätä opettajien osaamista moninaisuuden edistämiseksi ja tasa-arvokysymyksissä. Aihe on äärimmäisen akuutti ja meitä kaikkia tavalla tai toisella koskettava niin Helsingissä kuin muualla Suomessakin. Olemme toistemme lähimmäisiä ja voimme tehdä toistemme näkyviksi. Vaikeneminen on pahimman luokan väkivaltaa.”

NYKYISIN Toivola elää Lauttasaareissa 4-vuotiaan tyttärensä **”Pantterin”** kanssa. Kaupungin ihmiset ja elämä sekä ratikkakiskojen kolina tuovat hänelle turvallisuuden tunnetta.

Jani Toivola

- 40-vuotias helsinkiläinen Vihreiden kansanedustaja
- Opiskellut näyttelemistä HB Acting Studios -koulussa New Yorkissa ja työskennellyt näyttelijänä, tanssijana, juontajana ja yrittäjänä
- Helmet-palkinnon saanut esikoiskirja *Musta tulee isona valkoinen* julkaistiin vuonna 2017
- Toinen kirja *Kirja tytölleni* julkaistaan helmikuussa 2018

Hän saa yhä huomiota kulkiessaan kaduilla, mutta entisenlaista haukkumista se ei ole. Toivola viittaa siihen, että hän on kansanedustajana etuoikeutettu toisin kuin useat muut. Ihonväri ja kieli tuovat yhä monen elämään valtavia esteitä.

”Pidän arvossa sitä, että monet kaupungin toimijat ovat lähteneet puhumaan voimallisesti yhdenvertaisen Helsingin puolesta. Se on yhtä lailla rakentamista kuin ilmapiiriä ja sitä miten kohtaamme toisemme.”

Toivola intoilee, että Lauttasaareissa ihmiset pysäyttävät ja toivottavat tervetulleeksi saarelle.

”Se tuntuu hyvälle. Ihmiset tulevat aika usein juttelemaan muutenkin, erityisesti silloin, kun olen lapseni kanssa liikenteessä. Lapsi on myös hyvä puheenaihe.”

Ne ovat luontevia kohtaamisia vähän araksi sosiaalisissa tilanteissa tunnustautuvalle Toivolalle.

LAUTTASAAREN rannoilta Toivola ja ”Pantteri” suuntaavat usein pyörillä Baanan kautta museoihin, teatteriin tai vaikka Flow-festivaalien *Lasten sunnuntaihin*. Helsingissä on Toivolan mielestä mielettömät mahdollisuudet nauttia taiteesta ja kulttuurista lapsen kanssa.

”Helsingin kaupunginmuseon Lasten kaupungin suutarileikit ja nukketheateri jaksavat kiinnostaa aina uudestaan ja uudestaan. Museon aula on itsessään jo pieni seikkailu. On kirkkaita värejä ja muotoja ja hyvin tilaa, eikä haittaa vaikka lapsi juoksee ja pitää ääntä.”

Kun Toivolalla on omaa aikaa, hän suuntaa Merihaan kulttuurisaunaan, yhteen lempipaikoistaan.

”Sisällä on sanaton sopimus rauhallisesta ja lähes meditatiivisesta tunnelmasta. Sauna vie ajatukset pois kaikesta arkisesta.”

Tässä kuussa julkaistaan Toivolan toinen teos *Kirja tytölleni*, jossa hän puhuu suoraan tyttärelleen ja kertoo heidän suhteestaan. Vanhemmuuteen liittyvät tunteet ovat suuressa roolissa. Tuttu ajatus on mukana.

”Vanhemmuus on minulle ennen kaikkea pyrkimystä uskaltaa kulkea tyttäreni mukana: nähdä kaikki se, mikä hänessä nousee esiin ja antaa asioiden hänessä tapahtua peloistani huolimatta.” ■

A close-up portrait of a man with a warm smile, wearing a red knit beanie and a brown scarf with fringes. He is wearing a dark blue jacket. The background is a blurred outdoor setting.

” Hiljaisuudessa syntyneet sanat ovat laskeutuneet jonnekin, kohdanneet ja koskettaneet muita ihmisiä.”

Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskus avasi ovensa.

Maija Ojala (vas.) ja Aino Pilvola tutustuivat Kalasadaman keskuksen tiloihin etukäteen. ”Hienolta ja avaralta näyttää”, he sanoivat.

Palvelut saman katon alta

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

HELMIKUUN alussa ovensa avannut uusi Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskus kokoaa yli 100 000 helsinkiläisen terveyspalvelut samaan rakennukseen. Keskuksen siirrettiin muun muassa Kallion, Vallilan ja Herttoniemen terveysasemien ja hammashoitoloiden palvelut. Kalasadamaan koottiin muitakin palveluja, kuten psykiatria-, päihde- ja sosiaalipalveluja, kuntoutusta sekä vammaisten ja maahanmuuttajien palveluja.

”Nyt saman katon alla on laaja joukko toimintoja, jotka aikaisemmin olivat eri puolilla kaupunkia. Muutos helpottaa asiakasta, kun kaiken tarvitsemansa avun voi saada samojen seinien sisäältä”, projektipäällikkö Lars Rosengren sanoo.

Keskus on auki arkisin kello 7–20. Tiloja on yhteensä 18 000 neliötä kuudessa kerroksessa. Asiakkaan toivotaan ottavan yhteyttä etukäteen terveyskeskukseen joko sähköisesti tai puhelimitse. Paikan päällä asiakas tekee ilmoittautumisen Kela-kortillaan koneelle. Se kertoo, missä kerroksessa häntä palvellaan.

Keskuksen saa tulla ilman ajanvaraustakin. Henkilökunta arvioi asiakkaan palvelutarpeen ja sen kiireellisyyden. Aulassa asiakasta auttavat sekä henkilökunta että vapaaehtoiset aulapaapat.

Asiakkaalle, joka tarvitsee terveyspalveluja laajemmin, tarjotaan omaa yhteyshenkilöä. Jatkossa asiakas voi olla suoraan yhteydessä häneen. Yhteyshenkilö arvioi hoidontarpeen ja ehdottaa jatkotoimenpiteitä.

Vastaanottotilojen käyttö on porrastettu, mikä tehostaa tilankäyttöä. Ammattilaisten taustatiloissa työpisteitä käytetään kiertoperiaatteella sen mukaan, mikä tila on kulloinkin vapaana.

”Kollegaa on helppo konsultoida, kun hän tekee töitä viereisen sermin takana”, Rosengren sanoo.

ETUKÄTEEN osa asiakkaista harmitteli, että matka kotoa Kalasadamaan on pidempi kuin vanhalle terveysasemalle. Rosengren vakuuttaa kuitenkin, että Kalasadamaan on helppo tulla niin metrolla kuin bussilla. Bussilinja 26 pysähtyy rakennuksen oven edessä ja muillakin linjoilla pääsee lähelle. Kulku terveyskeskukseen vielä helpottuu syksyllä, kun kauppakeskus Redi valmistuu. Nyt henkilöautoliikenteen käytettävissä on väliaikainen pysäköintialue Capellan puistotielä ja Redin valmistuttua kauppakeskuksen parkkihalli.

TERVEYSKESKUKSEN avoimien ovien tilaisuudet keräsivät satoja kävijöitä. Maija Ojala ja Aino Pilvola tulivat Arabianrannasta katsomaan, millaiselta uu-

si keskus näyttää. He ovat asioineet aiemmin Vallilan terveysasemalla.

”Vielä perille löytäminen oli hieman hankalaa rakennustyömaiden takia. Mutta kyllä tämä varmasti selkiytyy”, Pilvola sanoo.

”Hyvällä säällä tänne kävelee kotoa 15–20 minuutissa. Saman verran matkaan meni Arabiasta Vallilaankin”, Ojala jatkaa.

Uudet tilat sekä terveyspalvelujen keskittäminen saavat kaksikolta kiitosta.

”On hyvä, että jatkossa monet palvelut saa saman katon alta. Tilat näyttävät hienoilta”, Pilvola kiteyttää.

Kalasadama on kaupungin ensimmäinen keskitetty terveys- ja hyvinvointikeskus. Seuraava valmistuu Vuosaareen. Kampin alueen keskus on hankesuunnitteluvaiheessa. Lisäksi perheiden palvelut keskitetään perhekeskuksiin ja iäkkäiden palvelut monipuolisiin palvelukeskuksiin. ■

Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskus, Työpajankatu 14 A. Yhteydenotto sähköisesti osoitteessa asiointi.hel.fi, puhelimitse terveysasemapalvelujen numeroon 09 310 50333 tai omalle yhteyshenkilölle.

Maailman vaikuttavin paikka oppia

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskentelee 13 000 ammattilaista yli 700 toimipaikassa ympäri Helsinkiä. Se on mahtava joukko osaamista, ihmisiä, jotka kasvattavat ja opettavat tulevaisuuden tekijöitämme. Päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa opiskelee päivittäin lähes 80 000 lasta, nuorta ja aikuista.

Liisa Pohjolainen, toimialajohtaja

Koko Helsinki on oppimisympäristö

"Tavoitteemme on, että koko kaupunki on oppimisympäristö. Uusien opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien myötä oppiminen laajenee päiväkodin, luokkahuoneen ja koulurakennuksen ulkopuolelle koko Helsinkiin. Meidän kannattaa olla ylpeitä omasta kaupungistamme oppimisen tilana, sillä Helsingissä voimme hyödyntää monimuotoista kaupunkia eri tavoin: oppia voi museossa, kirjastoissa, kahviloissa, yrityksissä, mutta myös kaupunkiluonnossa ja usein myös ihan päiväkodin ja koulun lähellä. Teknologia auttaa meitä hyödyntämään kaupunkia entistä paremmin", kertoo toimialajohtaja **Liisa Pohjolainen**.

Ilmiöoppiminen uudenlaisen oppimisen ytimessä

Kaikkien koulumuotojen uusissa opetussuunnitelmissa lähtökohtana ovat opetuksen ilmiöpohjaisuus, laaja-alainen osaaminen (tulevaisuuden taidot), yhteisöllinen oppiminen ja yksilöllisten opintopolkujen rakentaminen. Helsingissä painotamme ilmiöoppimista, jossa yhdistyy yhteisöllisyys, oma tekeminen ja oma ajattelu sekä digitaalisuus. Olemme huomanneet, että todellisen elämän ilmiöiden tutkiminen motivoi oppilaita oppimaan.

Helsinki Design Award 2017 Ilmiöpohjaisen oppimisen edistämisestä Helsingissä.

Opettajan työ muuttuu, kaikkien työ muuttuu

Opettajasta tulee yhä enemmän oppilaan oppimisen aktivoija ja ohjaaja. Enää ei puurrata yksin, vaan tavoitteena on oppia yhdessä. Nykyoppimisen arkea on teknologian luonteva käyttö monentyyppisenä työkaluna.

Kaupunkistrategia toteutuu jo vuonna 2018

Kasvatuksen ja koulutuksen asiat ovat vahvasti mukana Helsingin kaupunkistrategiassa. Tämän vuoden aikana pystymme käynnistämään monia strategian toimenpiteitä: vieraiden kielten opetus alkaa jo 1. luokalta ja helsinkiläisten kielitaitoa monipuolistetaan monin eri tavoin, toteutetaan maksuton varhaiskasvatus 5-vuotiaasta alkaen, taataan koulutustakuu perusopetuksen päättävälle, jatketaan avoimen ammattiopiston, osaamiskeskuksen ja ohjaamon sekä monikulttuuristen ohjaajien toimintaa ja laaditaan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma. Toimialamme on keskeisessä roolissa nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä ja toisaalta terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Stadsstrategin blir verklighet redan år 2018

Fostran och utbildning betonas kraftigt i Helsingfors stadsstrategi. Redan i början av detta år kan vi påbörja flera av de åtgärder som ingår i strategin: språkundervisningen tidigareläggs och utvecklas på många olika sätt, avgiftsfri småbarnspedagogik från 5 års ålder genomförs, utbildningsgarantin garanteras för dem som går ut grundskolan, verksamheten i det öppna yrkesinstitutet, kompetenscentret och Navigatorn fortsätter likaså de mångkulturella handledarnas verksamhet. Vi utarbetar också en plan för utvecklingen av fostran och utbildning för invandrare. Vår sektor har en central roll när det handlar om att förebygga marginalisering hos unga personer, å andra sidan också när det handlar om att främja de ungas hälsa och välbefinnande.

Suurimmalla osalla varhaiskasvatusmaksut laskevat

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKSMAKSUPERUSTEET muuttuivat 1.1.2018 alkaen Helsingissä. Varhaiskasvatusmaksuihin vaikuttavat perheen tulorajat ja maksuprosentit muuttuivat molemmat.

Maksut määräytyvät perheen tulojen ja perheeseen perusteella, ja hallituksen esityksessä kaikkien perheiden tulorajoja nostettiin. Koska tulorajat nousevat, suurimmalla osalla varhaiskasvatusmaksut laskevat.

"Tavoitteemme on Helsingissä nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisasetta ja maksujen aleneminen osaltaan auttaa tätä tavoitetta. Laadukas varhaiskasvatus tasoittaa tutkimusten mukaan kaikkein parhaiten eri lähtökohdista elämään ponnistavien lasten eroja", kertoo kasvatus ja koulutus -toimialan varhaiskasvatusjohtaja **Satu Järvenkallas**.

Perheiden kannattaa tarkistaa tulotietonsa, jotta tarvittaessa voidaan tehdä uusi maksupäätös. Lisätietoja asiaksmaksuperusteiden muutoksista löytyy Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen verkkosivuilta varhaiskasvatusmaksuista.

5-vuotiaille maksutonta varhaiskasvatusta 4 tuntia päivässä syksystä 2018 alkaen

Osalle helsinkiläisperheistä varhaiskasvatus on tulojen perusteella jo nyt maksutonta. Syksystä 2018 alkaen maksuton varhaiskasvatus laajenee kaupungin kaikkiin viisivuotiaisiin, neljä tuntia päivässä. Kyseessä on merkittävä satsaus kaupungilta. "Panostamme edelleen laatuun ja henkilöstömitoitukseen on tarkoitus säilyttää nykyisellään", jatkaa varhaiskasvatusjohtaja Satu Järvenkallas. Muutoksen toteutusta valmistellaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ja asiasta viestitään vielä kevään aikana.

Säpinää leikkipuistoissa koululaisten talvilomalla

"Tervetuloa talvilomaviikolla leikkipuistoihin tapaamaan ja pelaamaan kavereiden kanssa. Tutut ohjaajat ovat siellä vastassa", kutsuu johtava leikkipuisto-ohjaaja **Harri Kokkonen**.

Leikkipuistoissa järjestetään maksutonta talvilomatoimintaa kaikille koululaisille 19.–23.2.2018. Puistot ovat avoinna arkipäivisin klo 9–16.

Koululaiset saavat itse osallistua talvilomatoiminnan suunnitteluun. Talviloman ohjattuun toimintaan kuuluu päivittäin ulkoilua, liikuntaa, leikkejä, pelejä sekä rentoutumista ja kavereiden tapaamista. Lisäksi leikkipuistot järjestävät koululaisille päiväleirejä ja retkiä eri puolille kaupunkia.

"Näitä retkiä ja erilaisia leirejä suunnitellaan lasten kanssa. Lasten toiveiden kuuntelu, yhdessä suunnittelu ja tekeminen ovat leikkipuistotoiminnan kulmakiviä", Harri Kokkonen kertoo.

Lisätiedot www.hel.fi/leikkipuistot sekä leikkipuistojen ilmoitustauluilta ja Facebook-sivuilla.

Vahva kielitaito tulevaisuutta varten

Helsingin päiväkodeissa ja kouluissa lisätään kielten opetusta ja kielivalikoimaa

Tiesitkö, että Helsingin päiväkodeissa voi oppia vieraita kieliä? Kahdessa päiväkodissa aloitetaan suomi-englanti-esiopetus ensi syksynä. Kielirikasteista esiopetusta (toiminnasta alle 25 % on vieraalla kielellä) tarjotaan 12 päiväkodissa englanniksi, espanjaksi, ranskaksi ja venäjäksi. Lisäksi Helsingissä on tarjolla ruotsin kielen kielikylpyä (toiminta toisella kotimaisella kielellä) 10 päiväkodissa. Myös kymmenet yksityiset päiväkodit tarjoavat kielipainotteista varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Syksyllä 2018 ruotsinkielinen kielikylpyopetus laajenee: Puistolan päiväkotiviitorissa alkaa kielikylpyopetus ja Pukinmäessä sijaitsevan päiväkotiviitorin kielikylpyopetusta laajennetaan. Kielikylpy alkaa varhaiskasvatuksesta ja jatkuu perusopetuksen loppuun.

Lasten ja nuorten kaksikielistä opetusta lisätään perusopetuksessa

Elokuussa 2018 opintonsa aloittavat uudet ekaluokkalaiset aloittavat ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen eli A1-kielen opiskelun. Vaihtoehtoina on opiskella englantia, espanjaa, kiinaa, ruotsia, ranskaa, saksaa tai venäjää. Helsingissä yli 20 peruskoulua tarjoaa kielirikasteista tai kaksikielistä opetusta kuten suomi-englanti, suomi-espanja, suomi-kiina, suomi-venäjä tai suomi-viro. Lisäksi tarjotaan ruotsin kielikylpyopetusta.

Syksyllä 2018 kiinan kielen opiskelu laajenee Helsingissä kaupunkistrategian mukaisesti. Kiina on ollut kielivalikoimassa Meilahden ala-asteella ja yläasteella jo usean vuoden ajan, ja nyt kyseistä kieltä pääsee oppimaan myös Itäkeskuksen peruskoulussa. Lisäksi englannin kaksikielinen opetus laajenee. Jätkäsaaren peruskoulussa, Kaisaniemen ala-asteen koulussa, Ruoholahden ala-asteen koulussa ja Taivallahden peruskoulussa tarjotaan ensimmäiseltä luokalta alkavaa kielirikasteista suomi-englanti-opetusta jatkossa. Malmin peruskoulussa tarjotaan myös ensimmäiseltä luokalta alkavaa laajamittaista kaksikielistä suomi-englanti-opetusta.

Kielten opiskelu lukioissa

Helsingin kaupungin lukioissa voi opiskella A-kielenä englantia, espanjaa, kiinaa, ranskaa, ruotsia, saksaa ja venäjää. Useimpia A-kielistä järjestetään jokaisessa lukiossa.

Kielisanastoa

A1-kieli. Ensimmäinen vieras kieli.

A2-kieli. Valinnainen toinen vieras kieli. Alkanut Helsingissä neljännellä luokalla, päätös aloitusajankohdasta tulevaisuudessa tehdään keväällä.

Kielirikasteinen opetus. Opetusmuoto, jossa vieras kieli on opetuksesta alle 25%. Ei soveltuvuuskoetta.

Kaksikielinen opetus. Yli 25 % opetuksesta vieraalla kielellä, Helsingissä esimerkiksi englanniksi, kiinaksi ja venäjäksi. Soveltuvuuskoetta.

Kielikylpy. Suurin osa opetuksesta vieraalla kielellä, Helsingissä ruotsin suomenkielisillä lapsilla.

Buresboahtin! Tervetuloa!

Elokuusta alkaen Helsingissä voi opiskella myös saameksi esi- ja perusopetuksessa

Pasilan peruskoulussa aloitetaan elokuusta lähtien laajamittainen kaksikielinen suomi-saame-opetus. Suomi-saame-toiminta alkaa esiopetuksessa ja 1-2-luokilla.

Elokuussa alkavaan opetukseen otetaan oppilaita ensisijaisesti Helsingistä. Oppilaat otetaan opetukseen hakeutumisen perusteella ilman soveltuvuuskoetta.

Digitalisaatio päivittää oppimisen nykyaikaan

LASTEN JA NUORTEN lähtökohdat kasvaa terveesti digitaaliseen maailmaan vaihtelevat. Tietoyhteiskunnassa tarvittavien digitaalisten taitojen oppiminen edellyttää tietoista kasvatustyötä ja ohjausta. Tähän tarvitaan opettajien osaamista ja uuden etsimistä. Koulun tehtävänä on tuottaa lapsille ja nuorille vahva itsetunto, laaja-alainen osaaminen ja hyvät digitaaliset taidot. Myös oppimisen iloista on huolehdittava. Toimialan digitalisaatio-ohjelma varmistaa uusien opetussuunnitelmien toteuttamisen ja ei jätä ketään digiosaamisen ulkopuolelle.

Helsingin lapset ja nuoret oppivat nykyaikaisilla työvälineillä ja moderneissa oppimisympäristöissä

Nykymaailmassa tarvitaan uudenlaisia taitoja: kykyä tiedon rakentamiseen, luovuutta, yhteistyö- ja viestintätaitoja. Tietoa pitää osata hakea, analysoida, yhdistellä ja arvioida sen todenperäisyyttä ja luotettavuutta. Näitä taitoja ei voi oppia ilman tietoteknologiaa.

”Digitalisaatio etenee pedagogiikan kehittämisellä ja oppimista ja toimintatapoja muuttamalla. Tässä muutoksessa tarvitaan uusia työvälineitä, kuten kannettavat tietokoneet ja koulujen toimivia langattomia verkkoja sekä asiakaskeskeisesti kehitetty tietojärjestelmäkokonaisuus”, tietohallintopäällikkö **Soili Haapala** kertoo ja mainitsee, että langattoman verkon kehittäminen jatkuu tänä vuonna Helsingin kaikilla kouluasteilla ja varhaiskasvatuksessa.

Opettajien ammattitaito avainasemassa

Peruskouluista ja lukioista on valittu 40 asiantuntijaopettajaa, jotka toimivat uuden oppimisen ja digitalisaation edistäjinä.

Asiantuntijaopettaja **Auli Saarinen** avaa toimintamallin periaatteita: ”Pyrimme koko ajan etsimään avoimin mielin uutta ajankohtaista tietoa ja peilaamme löytämäämme kokemuksiimme kentältä. Näemmekin itsemme taidon, tiedon ja toiminnan kokoajina ja välittäjinä.”

Asiantuntijaopettajien osaaminen on kaikkien koulujen käytössä. Lisäksi peruskouluissa on 160 tutoropettajaa ja lukioissa 20 mentoropettajaa, jotka edistävät uudenlaista pedagogiikkaa omilla kouluilla.

Asiantuntijaopettajien verkostoa laajennetaan tänä vuonna myös varhaiskasvatukseen.

Tervetuloa digimiitteihin

Haluaisitko ymmärtää paremmin, miten digitalisaatio vaikuttaa sinun lapsesi oppimiseen? Toimiala järjestää keväällä kaikille avoimia ja maksuttomia digimiittejä.

Tervetuloa keskustelemaan kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation liittyvistä ilmiöistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialarakennukseen EduLabiin (Töysänkatu 2 D, Vallila, Edulab) kerran kuukaudessa.

Aiheet ja ajankohdat: robotit oppimisessa (ke 14.3.) lasten ja nuorten mediamaailma (ke 18.4.) ja joustava oppiminen (ti 8.5.) klo 15–17. Digimiitteihin ei tarvitse ilmoittautua ennakoon.

Työvis & Arbis – jokaiselle jotakin, något för alla

Heittäydy luentojen ja tapahtumien
kiehtovaan maailmaan!

Tutustu kevään tarjontaan: hel.fi/tyovaenopisto,
hel.fi/arbisp, ilmonet.fi

Kasvava Helsinki tarvitsee ammattilaisia

**Lärare – kom med och bygg Helsingfors till världens mest
storslagna plats att lära sig!**

Kasvatuksen ja koulutuksen tehtävissä tarvitaan paljon eri alojen ammattilaisia, kuten lastentarhaopettajia, lastenhoitajia, luokanopettajia, erityisopettajia, sekä suomen- että ruotsinkielisiä. Toimialan palvelujen käyttäjien määrä Helsingissä kasvaa tuntuvasti jo lähiaikoina: vuonna 2018 helsinkiläisten 1–15-vuotiaiden lasten ja nuorten määrän arvioidaan kasvavan peräti noin 1 700:lla.

Tammikuussa Helsingin peruskouluissa ja lukioissa oli avoinna yli 300 vakinaista opettajan virkaa, joista 42 ruotsinkielisissä kouluissa. Sekä vakinaisia että määräaikaista tehtäviä avautuu jatkuvasti haettava.

► Kaikki kaupungin työpaikat www.helsinkirekry.fi

Etsitkö sopivaa ammattia?

Stadin ammattiopiston Bryggan koulutukset ja palvelut auttavat kaikenikäisiä helsinkiläisiä löytämään itselleen sopivan koulutus- tai työllistymisvaihtoehdon. Brygga auttaa sekä eteenpäin elämässä että löytämään soveltuvan ammatin. Brygga tarjoaa ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta, perusopetuksen lisäopetusta ja avoimia opintoja, esimerkiksi ”Hoivaa ja hoida sanastoa suomen kielellä”. Tarjolla on erilaisia työpajoja, kuten ict- ja metallipaja.

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA PALVELEE

Neuvonta (ma–pe klo 10–12 ja 13–15), puh. 09 310 44986 ► päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot • 09 310 86400 ► peruskoulut, lukiot, ammatillinen koulutus
09 310 88610 ► Helsingin työväenopisto • 09 310 49494 ► Helsingfors Arbisp • **Käyntiosoite:** Toyseskatu 2 D, 00510 Helsinki • **Postiosoite:** PL 3000,
00099 Helsingin kaupunki • **Puhelinvaihe:** 09 310 8600 arkisin klo 8.15–16 • kasvatusjakoulutus@hel.fi • hel.fi/kasvatusjakoulutus

Seuraa meitä: [f](https://www.facebook.com/HelsinkiOppii) #HelsinkiOppii ja #LastenHelsinki #StadinAO #helsingintyovaenopisto #hforsarbisp [You](https://www.youtube.com/channel/UCkVt8q8q8q8q8q8q8q8q8q8) @HelsinkiOppii ja @LastenHelsinki @StadinAO
@tyovaenopisto @hforsarbisp [You](https://www.youtube.com/channel/UCkVt8q8q8q8q8q8q8q8q8q8) kasvatus ja koulutus [in](https://www.linkedin.com/company/kasvatus-ja-koulutus) kasvatus ja koulutus

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Osaaminen edellä – ammatillinen koulutus uudistuu

**Ammatillisen koulutuksen reformi
uudistaa ammattiin opiskelua 1.1.2018
alkaen. Reformin myötä koulutus vastaa
entistä paremmin opiskelijoiden ja
työelämän tarpeita.**

Opiskelun painopiste siirtyy osaamisen hankkimiseen, jota tehdään entistä monipuolisemmissa oppimisympäristöissä työpaikalla, oppilaitoksessa ja aiempaa enemmän myös virtuaalisissa ympäristöissä. Joustavuutta lisää se, että opiskeluun käytetty aika ei ole tutkinnon suorittamisen keskiössä vaan opiskelijan oma osaaminen ratkaisee.

Uudistuksen myötä koulutukseen voi hakeutua ja opinnot voi aloittaa joustavasti ympäri vuoden jatkuvan haun kautta. Valtakunnallinen yhteishaku säilyy jatkossakin perusopetuksen päättäneiden sekä ilman tutkintoa olevien pääasiallisena hakeutumisväylänä.

Meillä on mistä valita – tervetuloa opiskelemaan!

STADIN AMMATTI- JA AIKUISOPISTO tarjoavat mahdollisuuden opiskella yli 50 eri ammattiin, 27 eri perustutkinnossa. Lisäksi tarjolla on lyhytkoulutuksia niin yksityishenkilöille kuin yrityksille. Erinomainen vaihtoehto opiskella ammattiin on myös oppisopimuskoulutus.

Mielenkiintoisia opintoja tarjoavat muun muassa elokuussa alkavat luonto- ja ympäristöala sekä kuvallisen ilmaisun osaamisala, unohtamatta huippu-urheilijoille tarkoitettua urheilijan amista tai lukio- ja ammatitopinnot yhdistävää kaksoistutkintoa.

**Tutustu Stadin ammatti- ja aikuisopiston koulustarjontaan
stadinammattiopisto.fi.**

HELSINGIN KAUPUNGIN 15 LUKIOSSA opiskelija voi painottaa opintojaan ja valinnan mahdollisuuksia on paljon. Valtakunnallisen erityistehdävän lukioissa tarjontaa on runsaasti: Helsingin kuvataidelukiossa voi painottaa kuvataidetta, Helsingin luonnontiedelukiossa luonnontieteitä, Kallion lukiossa ilmaisutaitoa, Mäkelänrinteen lukiossa urheilua, Ressun lukiossa englannin kielen IB-opetusta sekä Sibelius-lukiossa musiikkia ja tanssia. Samt i Tölö gymnasium musik, bildkonst och humanekologi och i Brändö gymnasium idrott. Lisäksi kuudessa muussa lukiossa voi painottaa opintoja: Alppilan lukiossa kansainvälisyys ja kulttuurin tuntemus, Etu-Töölön lukiossa yrittäjyys, Helsingin kielilukiossa kielet, Medialukiossa media, Lärkan media och matematisk naturvetenskapliga spåret, Resson lukiossa tiede ja Vuosaaren lukiossa teknologia ja musiikki. Helsingin aikuislukiossa voi opiskella aikuisten perusopetuksen eri tasoilla tai aikuisten lukiokoulutuksessa.

Tutustu tarkemmin lukioiden koulustarjontaan edu.hel.fi/kouluhaku.

► Kevään 2018 yhteishaku ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen 20.2.–13.3.2018.

Liitteen kuvat: Aki Rask, Ilma Eskola, Mika Ruusunen ja Jertunne Gimbel

Maunulan liikuntahallissa maan alla tanssitaan lattareiden tahdissa. Tunnin vetää lähiöliikuttaja Jenna Harainen.

Kaupunki kasvaa maan alla

Helsingissä on maanalaisia tiloja 117 Eduskuntatalon verran.

TEKSTI KIRSI RIIPINEN KUVA ILKKA RANTA-AHO

TIIVISTYVÄ Helsinki kasvaa myös maan alla, jonne sijoitetaan yhä monipuolisempia tiloja. Maanalaisen rakentamisen ansiosta maanpäällistä rakennusmaata on säästynyt monen sadan miljoonan euron arvosta muihin tarkoituksiin.

Pääkaupungin alla risteilee 293 kilometriä teknisiä tunneleita. Kalliotiloja on 12,7 miljoonaa kuutiota useissa kerroksissa.

Helsingissä maanalaisia tiloja käytetään poikkeuksellisen monipuolisesti. Niissä matkustetaan, pysäköidään, syödään, juodaan, käydään teatterissa, harrastetaan liikuntaa, arkistoidaan, varastoidaan ja huolletaan.

Monet tilat, kuten Maunulan liikuntahalli, Itäkeskuksen uimahalli ja Myllypuron Formula Center, toimivat tarvittaessa myös väestönsuojina.

Maan uumeniin on sijoitettu paljon tekniikkaa. Siellä tuotetaan energiaa ja puhdistetaan jätevesiä.

Syvällä Esplanadien alla ja Pasilassa on energiyhtiö Helenin tekojärviä, jotka toimivat kaukojäähdytysjärjestelmän energiavarastoina. Maan alla Sörnäisissä sijaitsee maailman suurin sekä kaukolämpöä että kaukojäähdytystä tuottava lämpöpumpulaitos.

Helsingiläisten ja lukuisten muiden uusmaalaisen jätevedet puhdistetaan pääosin maan alla Viikinmäen jätevedenpuhdistamolla. Puhdistetut jätevedet kulkevat kalliotunnelissa vajaan kymmenen kilometrin päähän rannasta Katajaluodon edustalle.

MAANALAISTEN tilojen suunnittelua varten Helsingissä hyväksyttiin vuonna 2011 tiettävästi maailman ensimmäinen maanalainen yleiskaava, jota parhaillaan päivitetään.

”Haluamme varmistaa, että kaikki tiedossa olevat hankkeet voidaan ottaa huomioon ja tehdä eri urakoita samaan aikaan. Kerran rakennetun kalliotilan muuttaminen on myöhemmin vaikeaa”, sanoo Ilkka Vähäaho, maa- ja kalliooperäyksikön päällikkö Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta.

Maanalaisen yleiskaavan päivityksessä varaudutaan muun muassa keskustan maanalaiseen kokoojakatuun. Myös keskustan alle suunniteltu lähijunien kaupunkiratalenkki eli Pissararata on mukana kaavassa. Siinä linjataan myös esimerkiksi maalämpökaivojen toteuttamisen periaatteita.

Kaavaluonnos on tulossa päätöksentekoon tämän vuoden lopulla. Lopullisesti kaavasta päättää kaupunkinvaltuusto aikaisintaan vuonna 2019. ■

Taidemuseo Lasipalatsin aukion alle

YDINKESKUSTASSA tila käy yhä ahtaammaksi. Kun Amos Andersonin taidemuseo pohti tulevaisuuttaan, syntyi idea hakea lisätilaa maan alta sekä yhdistää Lasipalatsi ja museo kokonaisuudeksi. Se nimettiin Amos Rexiksi. Uusi museotila aukeaa remontin ja rakentamisen jälkeen toukuussa.

Museonjohtaja **Kai Kartio** kertoo, että museoiden laajentaminen maan alle ei ole maailmanlaajuisesti kovin poikkeuksellista.

”Meidän tapauksessamme poikkeuksellista on, kuinka se suunniteltiin. Amos Rexistä on tulossa arkkitehtuurinähtävyys”, Kartio sanoo.

Maanalaisuutta ei Amos Rexissä korosteta, pikemminkin päinvastoin. Siirtyminen Lasipalatsin aukiolta maan alle on huomaamaton, ja tiloihin johdetaan luonnonvaloa.

Hakaniemen ympäristöön on suunnitteilla suurimpia muutoksia vuosikymmeniin.

Hakaniemenrannan ja Siltavuorenrannan suunnitteluun tulleet ideat ovat nyt esillä ja kommentoitavana. Kilpailualue kattaa ranta-alueet Siltavuorensalmen molemmin puolin.

Hakaniemenranta houkuttelevaksi

TEKSTIT MIKKO URO JA TIINA KOTKA KUVA HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI / LAURI ROTKO

MILLAINEN olisi houkuttelevin Hakaniemen- ja Siltavuorenrannan alue? Idea-kilpailuun tulleita ehdotuksia voi tutkia Info- ja näyttelytila Laiturilla 23. helmikuuta asti ja jättää ideoista kommentteja

osoitteeseen kerrokantasi.hel.fi. Tuomaristo valitsee kilpailun voittajan kevään aikana.

”Tavoitteena on, että Hakaniemen rannoista tulee niin viihtyisiä, että alueelle halutaan tulla kauempaakin. Hakaniemen ympäristöön on suunnitteilla suurempia muutoksia kuin kertaakaan Merihaan rakentamisen jälkeen”, kertoo arkkitehti

Perttu Pulkka Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta.

Kilpailuun toivottiin ehdotuksia siitä, miten alueelle saadaan lisää asumista, palveluita ja kaikille avointa houkuttelevaa rantaa. Kilpailun järjestävät Helsingin kaupungin kanssa Suomen Maisema-arkkitehti ja Suomen Arkkitehti.

HAKANIEMENRANTAAN on jo tehty asemakaavaluonnos, jossa on alustavasti määritelty muun muassa viiden uuden korttelin sijainti. Kilpailuehdotuksia hyödynnetään jatkossa asemakaavoituksessa.

Hakaniemenrannan uudistuksista pisimmällä ovat uuden hotellin suunnitelmat. Hotellia on kaavailtu osittain täyttömälle Metallitalon lähelle.

Uudistuksista ovat pisimmällä uuden hotellin suunnitelmat.

Lisäksi tiensä päähän tullut Hakaniemensilta uusia. 2020-luvulla valmistuva pikaraitiotieyhteys Kruunuvuorenrantaan kulkee alueen kautta, ja Hakaniemeen on tulossa myös Pissararadan asema.

Hakaniemen suunnittelua voi seurata esimerkiksi tilaamalla uutiskirjeen osoitteesta www.hel.fi/kaupunkiymparisto/uutiskirjeet. ■

Visioimaan Herttoniemeä

HERTTONIEMEN asukkaat visioivat kevään aikana alueen tulevaisuutta yhdessä paikallisten järjestöjen ja muiden toimijoiden sekä Helsingin kaupungin edustajien kanssa.

Ensimmäisessä kaikille avoimessa visioillassa tammikuun lopussa nousivat esiin muun muassa täydennysrakentaminen ja kaavoitus, palvelut, kohtauspaikat ja yhteiset tilat, puistot, ulkoilukunta-alueet ja liikenne.

Kaksi seuraavaa visioiltaa ovat 19.3. ja 25.4. kello 17, paikat varmistuvat myöhemmin. Kevään aikana asukkaiden mielipiteitä kerätään myös sähköisellä kyselyllä.

"Visioilloissa haetaan yhteistä käsi-

tystä siitä, millainen on tulevaisuuden Herttoniemen kaupunginosa ja miten tavoitteet saavutettaisiin. Esille voi tuoda konkreettisten asioiden lisäksi vaikka toiveita yhteistyömuodoista tai viestinnällisistä keinoista. Visio ulottuu noin vuoteen 2030", toteaa vuorovaikutussuunnittelija **Tiina Antila-Lehtonen** Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta.

Visioitava alue ulottuu Herttoniemestä Roihuvuoreen. Visio julkistetaan elokuussa Herttoniemen kyläjuhlien yhteydessä.

Lisätietoa:
www.hel.fi/herttoniemenvisio

Vaikuta Vuosaareen

TRIBUNE TOWER COMPETITIONIN LUONNOKSIA. © ARKKITEHTUURIMUSEO

Pilvenpiirtäjäunelmia Vuotalossa.

VUOSAAREN keskustasta halutaan elämyksellinen ja kävelypainotteinen. Tätä varten järjestetyn arkkitehtuuripöytäkirjan kilpailun töitä on esillä Vuotalon (Mosaiikkitori 2) aulassa 17.3. asti. Asukkaat voivat kertoa siellä suosikkinsa ja esittää kehitysehdotuksia jatkosuunnittelulle. Kilpailun tulokset julkistetaan 26.2. Asemakaavapalvelu järjestää Vuotalossa asukasillan 13.3. kello 18–20, jolloin esitellään palkitut ja asukkaiden suosimat työt sekä keskustellaan niistä ja parannusehdotuksista.

Alueen tulevaisuutta käsitellään myös Vuotalon galleriassa 22.3.–31.8.

avoinna olevan näyttelyn oheisohjelmassa. Näyttelyssä on esillä Helsingin taidemuseo HAM:ista menneiden vuosien pilvenpiirtäjäunelmia. Ne käyvät vuoropuhelua Vuotalon kevään residentsitaiteilijoiden **Päivi Raivion** ja **Daniel Bumanin** töiden kanssa.

Pilvenpiirtäjäteema jatkuu myös perhepäivänä, jolloin Vuotalossa rakennetaan fantasiatorneja legoista arkkitehtiopettajan johdolla (7.4. kello 10–13, yli 3-vuotiaille, vapaa pääsy, ei ennakkoi ilmoittautumista).

Lisätietoa: vuotalo.fi

Ideoi bulevardikaupunkia

LAITURILLA on kevään aikana muitakin kuin Hakaniemenrantaan liittyviä näyttelyitä. Esimerkiksi Laajasalon raitiovaunuvarikon kilpailua esitellään 5.–28.3. Varikon yhteyteen kaavoillaan asuinrakennuksia ja palvelutiloja. Suunnittelu liittyy Kruunusiltaihin ja Laajasalon tulevaan raitiotiehen. Arkkitehtuurikilpailu toimii asemakaavatyön pohjana.

Laiturilla on myös kaikille avoimia maksuttomia työpajoja. *Hetki suunnittelijana* -työpajoissa pureudutaan bule-

vardikaupungin suunnitteluun ja luonnostellaan Vihdintien ja Tuusulanväylän uusien kaupunginosien suunnitteluperiaatteita. Työpajat 12.3. ja 15.3 kello 17–19 ovat samansisältöisiä eivätkä vaadi ennakkoi ilmoittautumista.

Info- ja näyttelytila Laituri, Narinkka 2 (entinen linja-autoasema), avoinna ma–to klo 10–16 ja pe–la klo 12–16, www.hel.fi/laituri, p. 09 310 37390.

Stadiluotsi joka alueelle

HELSINKI ottaa käyttöön uusia keinoja asukkaiden osallisuuden ja vuorovaikutuksen edistämiseen. "Jokaiselle asuinalueelle nimitetään stadiluotsi eli kaupungin työntekijä, joka auttaa ja vauhdittaa yhteisöjen aloitteita", sanoo vuorovaikutuspäällikkö **Johanna Seppälä** kaupunginkansliasta.

Tämän vuoden aikana työnsä aloittavat seitsemän stadiluotsia jalkautuvat suurpiirijonon mukaisille alueille. Kukin toimii useamman kaupunginosan omana luotsina. Asukkaiden ja kaupungin yhteistyönä luodaan kullekin alueelle sopivat yhteisöfoorumit ja vuoropuhelun kanavat.

"Ajatus stadiluotseista tuli alun perin esiin kaupungin ja asukkaiden yhteiskehittämispäivillä. Lisäksi kaupunki palkkaa kolme yritysluotsia, jotka vauhdittavat yritysten aloitteita sekä edistävät alueellisia elinkeino- ja työllistymismahdollisuuksia", Seppälä kertoo.

Stadiluotseista on apua esimerkiksi Helsingin ottaessa käyttöön osallistuvan budjetoinnin mallin, joka antaa kaupunkilaisille päätöksentekovaltaa osaan kaupungin talousarviota.

"OSALLISTUVA budjetointi tarkoittaa, että asukkaat voivat vuosittain äänestää runsaan neljän miljoonan euron käytöstä omien ehdotustensa pohjalta. Kolmasosa rahasta on varattu koko kaupungin hankkeisiin. Kaksi kolmasosaa on jaettu suurpiireittäin asukasmäärän mukaan", Seppälä kuvailee.

Stadiluotsit järjestävät yhdessä asukkaiden kanssa tilaisuuksia ja tapahtumia ehdotusten keräämiseksi ja keskustelun synnyttämiseksi.

"Hankeideoita haravoidaan laajasti eri väestöryhmiltä ja niistä keskustellaan sekä verkossa että kasvokkain", Seppälä sanoo.

Seuraavassa vaiheessa kaupungin toimialat arvioivat asukkaiden tekemien ehdotusten kustannukset ja toteuttamismahdollisuudet. Yleisökeskustelu jatkuu näiden pohjalta ja lopulta ehdotuksista äänestetään.

Äänestämään pääsevät kaikki äänestysvuonna 12 vuotta täyttävät kaupungin asukkaat. Jokaisella on yksi ääni, jonka voi käyttää joko kaupunkitason tai minkä tahansa alueellisen ehdotuksen tukemiseen. Äänestää voi joko sähköisesti tai paikan päällä esimerkiksi kirjastossa.

Kaupunginhallitus vahvistaa äänestystuloksen ja päättää toimeenpanosta. Ehdotusten tekijät voidaan ottaa mukaan hankkeen tarkempaan suunnitteluun.

Osallistuvaa budjetointia käyttävät muun muassa Pariisi, New York, Barcelona ja Reykjavik.

RITA EKELUND

Lue lisää: www.hel.fi/osallisuusmalli

Tapahtumien Helsinki

Mielipiteitä jakanut Weekend-festivaali siirretään Hietaniemen uimarannalle, kertoo tapahtumien asiantuntija **Päivi Munther**.

① Mitä työhösi kuuluu?

Lähes kaikki Helsingissä järjestettävät suuret ulkoilmatapahtumat kulkevat jollain tavalla pöytäni kautta: jos ne eivät kuulu suoraan minun tehtäviini, ohjaan ne eteenpäin kaupungin organisaatiossa. Teen paljon kehittämistyötä, esimerkiksi lupaja ilmoitusmenettelyn helpottamista. Autan järjestäjiä esimerkiksi etsimään sopivaa paikkaa tapahtumalleen ja yritän huolehtia siitä, että alueiden infraa kehitetään. Työskentelen elinkeino-osastolla, mutta kollegoita minulla on oikeastaan joka puolella kaupunkiorganisaatiossa. Lisäksi teen yhteistyötä valtion viranomaisten, kuten poliisin kanssa.

② Millainen tapahtuma-kaupunki Helsinki on?

Monessa asiassa on menty eteenpäin ja etenkin tapahtumajärjestäjiltä saatu palaute on ollut hyvää. Viime vuonna Suomi 100 -juhlavuosi työllisti paljon, mutta isojen ponnistusten kautta prosessit hioutuvat aina vain paremmiksi. Lux Helsingistä on kasvanut äärettömän hyvä tapahtuma, joka sopii kaupunkilaisille ja matkailijoille, kaikille vauvasta vaariin. Se järjestetään hyvään aikaan: juuri kun ihmiset alkavat olla aivan kypsiä pimeyteen, tuleekin valo kaupunkiin. Lisäksi kaupunki on täynnä muitakin ihania tapahtumia. Esimerkiksi Helsinki-päivä 12. kesäkuuta starttaa samalla Stadin kesän.

③ Mitä on luvassa tänä vuonna?

Suomi 100 -juhlallisuuksien jälkeen tänä vuonna tulee olemaan vähän rauhallisempaa. Stadion on

remontissa, joten osa isoista konserteista jää väliin. Tapahtumasesonki on pidentynyt, eivätkä tapahtumat pääty yhtä aikaa kesälomien kanssa, vaan Taiteiden yö ja Juhlaviikot jatkavat tapahtumasesonkia elo-syyskuulle saakka.

④ Mikä on parasta työssäsi?

Ihan kaikki! Mutta erityisen tyytyväinen olen silloin, kun jonkun tapahtuman eteen on väännetty töitä pitkään, tehty yhteistyötä monien tahojen kanssa ja lopulta saatu homma onnistumaan. Esimerkiksi elokuussa järjestettävä Weekend-festivaali, joka on kirvoittanut paljon mielipiteitä viime vuosina Kyläsaarella, siirretään tänä vuonna uuteen paikkaan Hietaniemen uimarannalle. Weekend on hieno festivaali ja sen järjestäjät ammattilaisia, jotka haluavat kehittää tapahtumaansa.

⑤ Millaisia terveisiä lähetät asukkaille?

Helsinki on hieno kaupunki, jonka tapahtumiin riittää kävijöitä. Toivoisin, että kaupunkilaiset ottaisivat vieläkin enemmän kaupunkia haltuun ja järjestäisivät itse tapahtumia. Esimerkiksi kesällä se on helppoa Rantakesä-konseptin alla.

Toivoisin myös kaupunkilaisilta ideoita siihen, mikä auttaisi sietämään paremmin tapahtumia, joista väistämättä koituu tilapäistä melua ja väliaikaisia liikennejärjestelyjä tapahtuman ajan. Debabilirajoista ja soittoajoista pidetään Helsingissä tiukasti kiinni, ja lisäksi yritämme tiedottaa tapahtumista mahdollisimman hyvin. Jos joku vielä keksii muita keinoja, niin kuuntelemme mielellämme.

HETA ÄNGESLEVÄ

Tapahtumien asiantuntija Päivi Munther kehottaa kaupunkilaisia järjestämään tapahtumia itsekin.

TAPAHTUMAT

KUVA JUSSI HELLISTEN

Järjestä tapahtuma

HELSINGIN kaupunki kannustaa asukkaitaan ottamaan kaupungin haltuun ja järjestämään itse tapahtumia. Järjestäjän tulee huolehtia siitä, että tarpeelliset luvat, ilmoitukset ja muut järjestelyt on hoidettu hyvissä ajoin ennen tilaisuutta.

Esimerkiksi yleisötilaisuudesta on ilmoitettava kirjallisesti poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tapahtumaa ja kysyttävä lupa maanomistajalta. My Helsinki -sivustolle on koottu ohjeet, joista löytyy kattavasti tietoa tapahtumajärjestäjille: www.myhelsinki.fi/fi/tapahtumajarjestajan-ohjeet

KUVA LAURI ROTTIO

Kokoonnutaan rannalle

OMAN tapahtuman järjestämisen voi aloittaa helposti vaikka kaikille kaupunkilaisille, työryhmille ja yhdistyksille suunnatun Rantakesä-tapahtuman alla. Ideana on, että kuka tahansa saa järjestää yleisötapahtuman lähes 20 paikassa Helsingin ja Espoon rannoilla.

Rantakesässä kokeillaan lupamenettelyn sijaan ilmoitusmenettelyä, jotta tilaisuuden järjestäminen olisi mahdollisimman helppoa. Riittää, että tapahtuman ilmoittaa Rantakesän nettisivuilla olevaan karttaan ja sitoutuu noudattamaan yhteistä toimintaetikettiä. Tapahtuman tulee myös olla kaikille avoin ja maksuton.

Rantakesää on järjestetty vuodesta 2015 lähtien. Tämän vuoden osalta tapahtumasivut avautuvat myöhemmin keväällä osoitteessa www.rantakesa.fi.

Tehdään tulevaisuus

NUORILLE suunnatuissa Utopistit-työpajoissa Annantolossa (Annankatu 30) käsitellään tulevaisuutta ja luodaan uusia maailmoja konkreettisesti ja virtuaalisesti. Talvilomaviikon ohjattuihin työpajoihin (19.–23.2. kello 10–15) tu-

lee ilmoittautua ennalta (annantalo.fi > tapahtumat). 19.–21.2. ovat työpajat on suunnattu 14–18-vuotiaille ja 21.–23.2. ovat pajat 10–14-vuotiaille. Seuraavan viikon maksuttomat ja ohjatut työpajat pyörivät nonstopina (26.2.–2.3. kello 15–19), mukaan pääsee niin kauan kuin työpajassa on tilaa. Osallistujien ikäsuositus on 10+.

KUVA VA STRANDED / VERA ANTILA

Menoksi

KUVA AKI RASK / HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Kuntoilemaan

KUNTOILU onnistuu lomalla kelillä kuin kelillä salilla: pelkätään kaupunki ylläpitää 12 kuntosalia ja 5 painonnostoon ja muuhun voimailuun keskittyvää voimailusalia. Esimerkiksi Liikuntamylyssä Myllypurossa voi kokeilla kiipeilemistäkin ja Töölön kisahallissa voi harjoitella niin kuntosalissa, kuntoilualueella kuin voimailusalissa.

UIMAHALLEJA on 13 moneen makuun idyllisestä Yrjönkadun uimahallista vesiliukumäilläään ja höyrysaunallaan houkuttelevaan

Itäkeskuksen uimahalliin. Monissa halleissa on vesijumppaakin.

LUISTELEMAAN pääsee lomalla varmuudella Helsingin seitsemällä tekojääkentällä (Brahen kenttä, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientorin Jääpuisto). Säiden salliessa ovat

käytettävissä lisäksi luonnonjäiden luistelukentät.

Kenttien reaaliaikaisen tilanteen ja yhteystiedot voi tarkistaa osoitteesta www.ulkoliikunta.fi.

LATUJENKIN tilanne saattaa muuttua nopeiden säävaihtelujen vuoksi sukkelasti. Ulkoliikunta.fi antaa latukohteisesti tietoa paitsi ladun kunnosta, myös sen pituudesta, valaistuksesta ja suositeltavasta hiihtotyylistä.

Lisätietoa: www.hel.fi/liikunta

KUVA HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

FunAction-tapahtuma järjestetään Kisahallissa.

KUVA AKIFOTO LTD. / HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Liikkeelle lomalla

TALVILOMAVIIKKOLA on Helsingissä runsaasti liikunnallista ohjelmaa kaikenikäisille. Suuri osa tapahtumista on maksuttomia.

Koko perheen Stadin talviriehassa Paloheinässä on tarjolla esimerkiksi leikkimielinen hiihtokilpailu, luistelua, lätkää, lumikenkäilyä ja yllätysohjelmaa. Paikalla on HIFK:n liigakiekkoilijoita. Maksuton tapahtuma levittäytyy Paloheinän ulkoilualueelle (Pakilantie 124), hiihtoladuille ja jäähalliin 21.2. kello 15.30–18.30.

Nuorille järjestetään FunAction-tapahtuma 19.2. Myllypurossa, jossa voi kokeilla vaikka kiipeilyä ja pallopelejä. Tapahtumaan pääsee Liikuntamylyn lipun (1,5 euroa) hinnalla tai lunastamalla FunAction-kortin, joka oikeuttaa kaikkeen FunActionin tarjontaan (www.funactionnuorille.fi). Liikuntamylyssä (Jauhokuja 3) kello 15.30–18.30 oleva tapahtuma on suunnattu 13–17-vuotiaille.

Ala-asteikäisille lapsille on monipuolista liikuntaa Töölön kisahallissa talvilomalla. Tarjolla on muun muassa sumopainia, akrobatiaa, tanssia, temppujumppaa sekä pallo- ja mailapelejä. EasySport-viikkoa vietetään kisahallissa (Paavo Nurmen kuja 1 C) 19.–23.2. kello 11–14. Lastenlippu maksaa 1,5 euroa päivältä.

KAIKENKUNTOISILLE ikäihmisille on maksuttomat Seniorisäpinät Kampissa ja Kinaporissa. Tunnin alussa ja lopussa on verryttelyt. Mukaan kannattaa ottaa sisäliikuntavaatteet ja -kenkät. Tapahtumat ovat Kinaporin palvelukeskuksessa (Kinaporinkatu 7-9) 20.2. kello 10–12, ja Kampin liikuntakeskuksessa ja palvelukeskuksessa (sisäänkäynnit Malminkatu 3 D ja Salomonkatu 21 B) 21.2. kello 10–12.

Itäkeskuksen ja Pirkkolan uimahalleissa vietetään talvilomalla vetisiä liikuntapäiviä, joiden vetonaulana

on Wibit Aquatrack-vesiliikuntarata. Se on noin 20 metriä pitkä ja leveydeltään pari-kolme uimarataa. Aquatrack tarjoaa tasapainoilua, uintia ja kiipeilyä isossa altaassa niin uimataitoisille lapsille, nuorille kuin vanhemmillekin. Itäkeskuksessa (Olavinlinnantie 6) vesiliikuntarata on 19.–20.2. kello 10–17 ja Pirkkolassa (Pirkkolan Metsätie 6) 22.–23.2. kello 10–15. Vesiliikuntapäiviin voi osallistua uimahallin sisäänpääsymaksulla (aikuiset 5,50 e, lapset 2,50 e ja muut 3 e).

Yrjönkadun uimahallissa järjestetään suosittuja hemmottelupäiviä naisille sunnuntaina 25.2. ja 18.3. kello 13–20 ja miehille 8.3. kello 13–20. Luvassa on uintia tunnelmavalaistuksessa ja lempeää taustamusiikkia. Kevyitä hemmotteluhoitoja voi ostaa viiden euron hintaan. Cafe Yrjö palvelee normaalisti.

Huimaa akrobatiaa

RACE HORSE COMPANYN uusi teos *Urbotek* tarkastelee urbaania elämää ja nyky maailman pakkomieltä huumorilla. Luvassa on niin hurjaa akrobatiaa kuin korkeuksiin kurkotavaa jongleerausta ja hyrränä pyöriviä tanssijoita. Esitykset perustuvat kaaoksen estetiikkaan, huumoriin ja yllätyksiin. Esitykset ovat Stoassa (Turunlinnantie 1) 22.–24.3. klo 19, liput 15/12 e, Lippupiste, www.lippu.fi/stoa sekä Stoa pe klo 13–18 ja 2 h ennen esitystä.

KUVA JOUNI JHAMMEN

Pyhiä tiloja ja jättömaita

HELSINGIN taidemuseo HAM täyttyy niin pyhistä tiloista, joita Ola Kolehmainen on kuvannut näyttelynsä (4.3. asti) kuin mielikuvituksellisista Pekka Kauhasen veistoksista (4.3. asti) ja Jussi Kiven valokuvien ja piirrosten jättömaista, tunneleista ja teollisista katvealueista (29.7. asti). Pariisin 1900-luvun alun tunnelmaan sukeltaan suomalaistai-

teilijoidenkin voimin 23.2.–12.8. ja helsinkiläisen graffitikulttuurin yhteyttä kansainväliseen kenttään esitellään 6.4.–9.9. Näyttelyt ovat Tennispatissa (Eteläinen Rautatiekatu 8, 2. krs), avoinna ti–su klo 11–19.

Ola Kolehmainen: Hagia Sophia 537AD III, 2014

YLEISÖTAPAHTUMA

Klubbailua tunteella

Klubbailua ja lunta museossa

ON lunta tai ei talvilomaviikolla, kaupunginmuseossa (Aleksanterinkatu 16) pääsee nauttimaan lumitunnelmista – piirtämään ja askartelemaan lumisia juttuja kierrätysmateriaaleista. Pilkkimistäkin on tarjolla. Lapsiperheille suunnattu maksuton *Lunta tupa*an -työpaja on 19.–23.2. kello 12–15.

NÄYTTELY *Helsinki Clubbing – 30 vuotta savua ja stroboa* esittelee Helsingin klubien klassikoita 80-luvun lopulta tähän päivään ja toimii tapahtumien, kuten bileiden ja workshopien, näyttämönä. Tekijöinä on alan pioneereja dj-kaartista vaatesuunnittelijoihin, nokkamiehinä tapahtumajärjestämisen konkarit **Dj Orkidea** ja **Misc Management**. Näyttely on avoinna 9.3.–23.9. kaupunginmuseossa (Aleksanterinkatu 16), vapaa pääsy.

HAKASALMEN huvilassa (Mannerheimintie 13b) tutustutaan 100 ja rapiat-näyttelyyn tekijöiden opastuksella ja sen jälkeen on mahdollista jakaa näyttelyn herättämiä muistoja 6.3. ja 20.3. kello 14, vapaa pääsy.

STADIN kundit ja friidut itsenäisessä Suomessa -tapahtumassa Hakasalmen huvilassa slangiproffa **Heikki Paunonen** näyttää fotoja ja bamlaa stadilaisten elämästä sadan vuoden ajalta. **Jussi Raitinen** esittää musaa. Stadin Slangi ry:n järjestämä tilaisuus on 25.2. kello 14–15.

KUVA ISTOCKPHOTO

YLEISÖTAPAHTUMAT

Kieli poskessa

KIELEN ja kirjallisuuden viikolla kirjoitetaan korulauseita, vatkataan satuja kieli poskessa, kuunnellaan sävellettyjä runoja ja kirjailijavierasta sekä ihmetellään sanailevaa Salamasankaria Malmitalossa 26.2.–6.3.

100-VUOTIASTA Viroa puolestaan juhliitaan Malmitalossa 6.–16.3. erilaisilla tapahtumilla monenikäisille. Lisätieto: malmitalo.fi

Kirjallisuusillassa Sofi Oksanen

Sofi Oksanen

VIELÄ ehdit 25.2. asti *Silta – Terveisiä kahdesta tasavallasta* -näyttelyyn Virka-galleriaan ja maksuttomiin oheistapahtumiin kaupungintalon juhlasaliin: 20.2. kello 17–19 englanniksi käytävään kirjallisuusiltaan, jossa ovat vieraina kirjailijat Sofi Oksanen ja Ilmar Taska ja 25.2. kello 14 kuultavaan päätöskonserttiin *Viro täyttää 100 vuotta*. Ohjelmistossa on mm. uutuusteos saksofonille ja pianotriolle. Saliin mahtuu 300 ensimmäistä.

Parveke vihertämään

VINKKEJÄ parvekkeiden ja puutarhojen kasvien valintaan ja hoitoon saa työväenopiston ilmaisluennoilta Stoasta. Aiheet ovat: 22.3. Pensaiden ja puiden leikkaus, 5.4. Satoa omalta parvekkeelta, 12.4. Väriä puutarhaan ja 19.4. Parveke paratiisiksi, kaikki luennot ovat kello 17–19.15. Luennoitsijana on hortonomi, puutarhanneuvoja Kirsi Tuominen.

MUSIIKKI

Kevään jazzhelmi

KEVÄÄN jazztapauksessa on luvassa groovaavaa jazzia 14 soittajan energialla, kun Timo Lassy Band yhdistää voimansa maineikkaan Ricky Tick Big Bandin vaskisektion kanssa Savoy-teatterissa. Lisäkonserttiin 4.3. kello 15 mahtuu vielä. Liput 15–39 e, Lippu.fi ja Savoy-teatteri ti–pe klo 12–14 ja 14.40–18.

Timo Lassy Band

Ilmaiskonserttiin

KAUPUNGIN TALOLLA on ilmaiskonsertteja pitkin kevättä. Ensimmäisenä on vuorossa 5.3. kello 18–19 Helsingin Musiikkiopiston Kodaly-viikon konsertti. Kaupunginorkesterin kamarimusiikkikonsertit ovat 17.3., 7.4. ja 12.5. kello 14–15. Juhlasaliin mahtuu 300 ensimmäistä.

Mattila ja Mälkki

KEVÄÄLLÄ kaupunginorkesteri ja kapellimestari Susanna Mälkki saavat vieraakseen sopraano Karita Mattilan. Ohjelmistossa ovat Enno Poppen *Altbau*, Ludwig van Beethovenin konserttiaaria *Ah! Perfido* ja *Sinfonia nro 3 Eroica*. Konsertti on Musiikkitalossa 25.4. kello 19. Liput 7–36 e.

Susanna Mälkki

KUVA SIMON FOWLER

Mörköoppera tulee taas!

80-LUVULTA tuttu laulu *Mörkö se lähti piiriin* ja muut *Mörköopperan* hitit saavat uudet tulkinnot Helsingin Kuvajournalismikilpailusta 2017 nähdään Virka-galleriassa (Pohjoisesplanadi 11–13) 9.3.–20.5. Aiemmin Vuoden Lehtikuva -nimellä tunnetun kilpailun järjestää Suomen kuvajournalistit ry ja voittajat valitsee arvovaltainen riippumaton jury.

ODOTUSTILA-näyttelyssä Virka-galleriassa puolestaan tarkastellaan valokuvien turvapaikanhakijoiden elämää Suomessa. Turvapaikkapäätöksen odottaminen on

KUVA © ULLA VAAJAKALLIO

Mörköoppera

nellä näyttämöllä (Eläintarhantie 5), suositusikä väh. 4-v., liput 15–30 e, p. 09 394 022, hkt.fi ja Lippupiste, p. 0600 900 900.

Palkittuja kuvia

henkisesti kuormittavaa, koska prosessi saattaa kestää vuosia. *Odotustila – Turvapaikanhakijoiden arki Suomessa* 9.3.–8.4.

Kuvajournalismikilpailu 2017

KUVA © MARKUS JOKELA

MAKUMATKA

Teevaellukselle!

TEEN suosio ja eri teekulttuureja edustavien erikoisliikkeiden määrä on kasvanut Helsingissä. Alan toimijat perustivat kantakaupungin alueelle tealueen (Tea District). Useat liikkeet järjestävät maistajaisia ja koulutusta. Alueesta tehtyä karttaa saa tealueen liikkeistä, Helsingin matkailuneuvonasta (Pohjoisesplanadi 19) ja osoitteesta teenystavat.fi.

NÄYTTELYT

Kurkista vuoteen 1917

NÄYTTELY *Helsinki vuonna 1917* kuvaa pääkaupungin arkea kyseisenä vuonna monipuolisesti kaupunginarkiston asiakirjojen ja eri museoiden valokuvien. Näyttely on esillä kaupunginarkistossa (Eläintarhantie 3 F) 31.5. asti, avoinna ma–ke klo 9–16 ja to klo 9–18, vapaa pääsy.

Venäjän laivaston matruuseja Kansallisteatterin edustalla

KUVA ISTOCKPHOTO

MUKSUILLE

Peking-oopperaa teatterimaustein

MATCHBOX Company yhdistää Peking-oopperaan teatteria, musiikkia ja akrobatiaa *Prinssi Rei*-tarinassaan. Se kuljettaa seikkailuun metsiin, vuoristomaisemiin ja kiittämään sudenkormentolentokoneella. Anna-Liisa Haakan lastenkirjaan perustuvat esitykset ovat Kanneltalossa 28.2. kello 18 (ensi-ilta) ja 3.3. kello 14.

Ensi-illan *Enemmän irti esityksestä* -osuus alkaa 28.2. jo kello 17.30. Varsinaisen esityksen kesto on 60 min, ei väliaikaa, ikäsuositus 9+, liput 6 euroa, Lippu.fi, Lippupiste tai Kanneltalo ke klo 12–15.30 ja klo 16–19 ja 1 h ennen näytöstä.

Pölisevä konseltti

LÄISKYVÄN pölisevä musiikkikonseltti on luvassa, kun Hakaniemen toripuluboi lennättää kuulijansa musiikkimatkalle, jossa tavataan hänen ystävänsä Minimilla ja Poni. Veera Salmen, Maija Ruuskasen ja Jani Karvis *Puluboin ja Ponin lauluja* -konsertti on Vuotalossa 7.4. kello 14, liput 6 euroa, lippu.fi/vuotalo, Lippupiste tai Vuotalo ti klo 13–18 ja 2 h ennen esitystä.

Puluboin ja Ponin lauluja

MUKSUILLE

KUVA HUBERT BRAXMAIER

Double Mandoblen esitys *Toinen minäni* nähdään Stoassa.

Kansainvälistä lastenteatteria

KANSAINVÄLISEN lasten- ja nuortenteatterifestivaali Bravon! esityksiä nähdään useissa kulttuuritaloissa. Annantalossa on niin pienimille sopiva sanaton italialaisen La Baraccan *Ylösalaisin* 18.3. kello 11.30 ja 13 (liput alk. 6 e) kuin yli 13-vuotiaille suunnattu virolaisen Piipin ja Tuutin *Hamlet* 16.3. kello 18 ja 17.3. kello 13 ja 15.30 – ja esitys on myös Malmitalossa 15.3. kello 18 (6/10 e). Stoassa nähdään muun muassa sanattomat Teater BLIK:in esitys *Hov!* 10.3. kello 12 ja 13 (alk. 6 e) ja Double Mandoblen *Toinen minäni* 10.3. kello 15 (ikäsuositus 7+, liput alk. 6 e). Maksuttomassa perhepäivässä Stoassa 18.3. kello 12–16 on esimerkiksi nykykirkusesitys ja *Mennään jo naapuriin* -työpaja. Kanneltalon vastaavassa päivässä 10.3. kello 12–14 rakennetaan pahvista omannäköisiä koteja.

Lisätietoa: www.bravofestivaali.fi

ANNANTALO Annankatu 30, www.annantalo.fi; **HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO**, Aleksanterinkatu 16, www.helsinginkaupunginmuseum.fi; **HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI** Musiikkitalo, Mannerheimintie 13 A, helsinginkaupunginorkesteri.fi; **KANNELTALO** Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi; **KAUPUNGINTALO**, VIRKA-GALLERIA, Sofiankatu 1/Pohjoisesplanadi 11–13, www.virka.fi; **MALMITALO** Ala-Malmintori 1, www.malmitalo.fi; **SAVOY-TEATTERI** Kasarmikatu 46–48, www.savoyteatteri.fi; **STOA** Turunlinnantie 1, www.stoa.fi; **VUOTALO** Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Lukijakilpailu

KUVAT HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

LUKIJAKILPAILUSSA kysytään tällä kertaa: **Missä on kuvattu nämä saksalaissotilaat vuonna 1918?**

Sisällissodan sytyttyä tammikuun lopulla 1918 Helsinki jäi punaisten halltuun muun eteläisimmän Suomen taivoin. Huhtikuun alussa nousivat Hangossa maihin niin kutsutut saksalaiset apujoukot valkoisen armeijan eli hallituksen joukkojen avuksi. Helsinkiin Saksan keisarillisen armeijan sotilaat ehtivät 12.4. ja jo seuraavana päivänä oli valta pääkaupungissa vaihtunut.

Kuvassa on saksalaissotilaita Kampissa 12.4.1918. Kuva on otettu kahden kadun kulmauksessa. Taustalla näkyvän jugendtalon julkisivut on myöhemmin muutettu avaamalla pohjakerroksen suuret näyteikkunat.

VASTAUKSET pyydetään lähettämään 26.4. mennessä sähköpostilla (helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi) tai postitse (Helsinki-info, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne, jos haluatte osallistua kirjapalkinnon arvontaan.

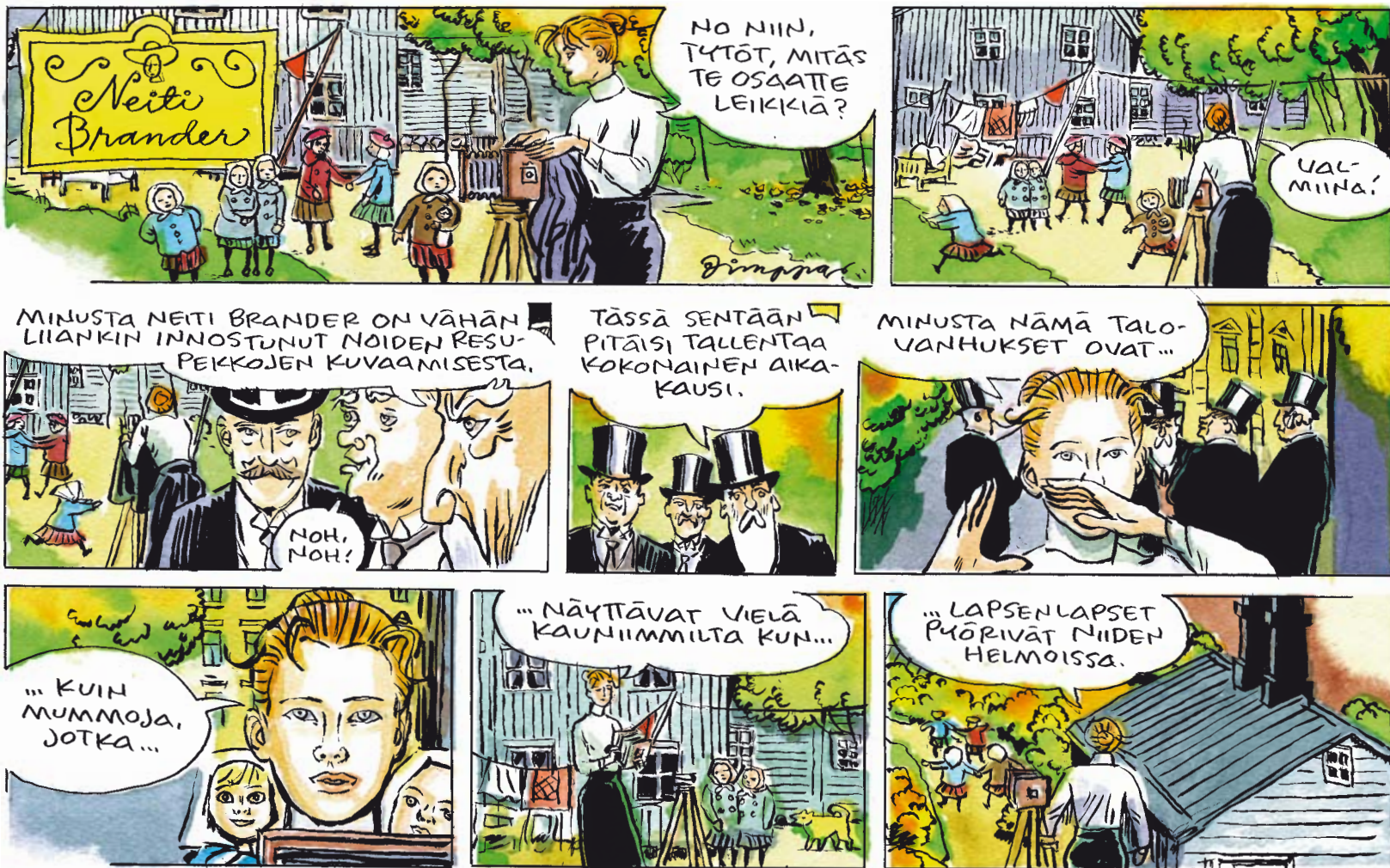

Viimeksi kysyttiin

VIIME kysymyskuvassa oli kauniisti koristeltu joulukuusi suuressa salissa haavoituneiden venäläissotilaiden keskellä. Kuva oli ensimmäisen maailmansodan ajalta sotasairaalana toimineen Helsingin rautatieaseman hallista. Asema valmistui sodan jälkeen ja vihittiin käyttöön vuonna 1919.

MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Anders Svenfelt** – onnittelumme! Kirjapalkinto on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallistuneille!

Timo Mäkelän sarjakuva Neiti Brander kertoo helsinkiläisestä valokuvaajasta Signe Branderista (1869–1942). Osa 12.

Alla barnens fest

SKRIV upp 3 mars. Då ställer Annegården igen till med den stora barnfesten. Huset sprudlar av aktiviteter, sjuder av verkstäder och föreställningar. Här kan du uppleva clownen och jonglörer, babyposi och rimjam med knattfnatt och lejonvrål, Mamma Mu och kråkan, dans, sa-

gor, konst och tysta rummet där du kan varva ned ett tag. Barnfesten pågår kl. 11–15, är tillgänglig, beaktar mångfald och är kostnadsfritt.

PS Visste du att det är möjligt att ställa till med eget barnkalas på Arbis. Bjud in barnets kompisar på födelsedagskalas kring hantverk eller språk, musik eller mat. Mer info på tfn 09 310 49494.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

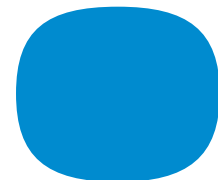

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Sherwan Qadershin ska bli kock, och hittade utbildningen via Push på Practicum.

Lärare och koordinator på Push, **Majvor Taddele** säger att verksamheten är planerad för dem som ännu inte riktigt vet vad de vill, som kanske behöver lära hantera sin vardag, få information om yrken och utbildningsmöjligheter, om jobb i framtiden.

Helt enkelt få hjälp med att hitta rätt.

Push är alltså ingen kurs i ett visst ämne utan handledning.

”Vi har ingen åldersgräns och antagningen till Push är kontinuerlig. På Practicum uppstår samtidigt tillfälle att bekanta sig med alla de olika alternativ som skolans utbildningslinjer står för”, säger hon.

Practicums utbildningar ger skoling även i praktiska yrken som frisör, servitör, datanom och närvårdare och så har skolan byggt upp en skräddarsydd idrottsprofilering som ger aktiva idrottare möjlighet att lära sig ett yrke att falla på när karriären som idrottare är över. Utbildningen är helt anpassad efter idrottarens tidtabeller.

Om ansökan och alternativa studielinjer finns information på sidan www.practicum.fi.

STUDIER på svenska i Helsingfors är också möjliga på yrkeshögskolan Arcada och någon av dess linjer med till exempel utbildning till barnmorska eller idrottsinstruktör eller i ämnen som företagsekonomi, energi- och miljöteknik samt olika inriktningar inom mediekultur. Dessutom finns de tre svenska gymnasierna, Brändö, Lärkan och Tölö samt studier vid Helsingfors universitet.

På sajten www.studieinfo.fi finns detaljerade uppgifter om studier, antagning och ansökan, krav och förutsättningar.

STUDIER

En knuff i rätt riktning

Elmontör eller kosmetolog, kock eller fordonsmekaniker är några alternativ efter grundskolan. Valet är inte alltid lätt, och ibland behövs att någon knuffar på, som yrkesskolan Practicum genom Push.

MED kockhatten på svaj öser **Sherwan Qadershin** upp svampsoppan på tallriken och doften av den rykande varma anrättningen sprider sig i köket på Practicum. Sherwan Qadershin var sjutton när han tvingades fly från sitt hemland Irak och hamnade via Sverige slutligen i Helsingfors.

I dag är han 34 år och ivrig att få ett

yrke som han kan livnära sig på. Han har erfarenhet av jobb som bagare men ska nu lära sig den ädla konsten att tillreda mat och går på kockutbildningen i Practicum. Det svenska utbildningsprogrammet föll sig naturligt tack vare kunskaper i svenska efter några år i Sverige.

Men allra först kom han till Prakti-

cum via alternativet Push som betyder just det, en vänlig men bestämd knuff för att göra valet av studier som ger starten till arbete och självständighet.

”Jag tror inte jag ska öppna egen krog men jag vill gärna lära mig om mat för att kunna jobba på restaurang”, säger han.

FESTIVAL

Mat från vida världen

SMAKER och dofter, sött och salt, kryddor och örter från många länder tar plats på Arbis när husets integrationselever dukar upp med specialiteter från det egna landet. Bland dem finns Samir Alani, som är kirurg till utbildningen och kom från Irak för ett par år sedan. På Arbis läser han svenska enligt tanken om att kunna återuppta läkarvärvet på Åland, i Vasa eller Ekenäs. "Jag började med finska men språket är väldigt svårt", säger han på klar och tydlig svenska.

I fjol tillredde Samir Alani irakiska dolmades, i år blir det irakisk lablabi, en mustig varm soppa gjord på kikärter, lök och citron. På meny

Samir Alani

FOTO LEIF WECKSTRÖM

under mat- och kulturfestivalen 2017, som drog fullt hus, kunde man smaka på allt från brittiska pajer och svensk gubbröra till spansk omelett och brasilianska brigadeiros som är festligt chokladgodis. Alla välkomna på matfestivalen, 14.3 kl. 16–18 i foajén.

HÖGLÄSNING

Njut av noveller

NOVELLKAFÉER bjuder på skön rofylld avkoppling med högläsning och kaffe eller te med dopp, och inget hindrar att du som lyssnar handarbetar samtidigt. Vårens novellkaféer går i fyra bibliotek och startar varje gång klockan 18. På Drumsö 22.2 och 12.4, i Munksnäs 1.3 och 19.4, i Tölö 7.3 och 25.4 samt på Richardsgatan 22.3. Varken inträde eller förhandsanmälan.

I KORTHET

SVENSK FILM PÅ SPORTLOVET

Sportlov, skoledigt och inget att göra? På Nordhuset bjuder man på ett par filmföreläsningar för barn och ungdom. 20.2 kl. 15 visas Sune i fjällen, och i den drar Sune och hans familj på en dråplig skidsemester till norra Sverige. Och 21.2 kl. 15 visas en annan rolig svensk film, Tsatsiki, farsan och olivkriget som utspelar sig i Grekland. Inget inträde.

STOR OCH LITEN

Lekar med ord, ramsor och rim är rimjam och verksamhet riktad till barn från ett till fem och i sällskap av vuxen. Ordkonstledare håller i trädarerna i vårens rimjam enligt följande: Stor och liten, 3.3 i Gamlas bibliotek, Knattfnatt och lejonvrål, 3.3 i Annegården, Skepp ohoj, 24.3 i Nordhuset, Hopp i galopp 7.4 i Tölö bibliotek och 14.4 i Östra centrums bibliotek samt Stor och liten 22.4 i Malms bibliotek.

DEN LILLE PRINSEN

För fart, fantasi och förundran står berättelsen Den lille prinsen enligt text av Antoine de Saint-Exupéry, avsedd för 5–12 åringar och av Teater Kojan som spelar i Nordhuset 15.3 både klockan 10 och 18. Platsbokning till förmiddagens föreställning via Kultus eller siw.handrooskelekay@hel.fi.

ROBIN HUND OCH BOB KATT

Robin Hund och hans bästa vän Bob Katt reser ut i vida världen och lever ett riktigt hund-och kattliv. Robin Hund och Hans orkester spelar barnmusik som sätter fart på hela familjen. På svenska i Nordhuset 24.3 kl. 15.

PUSSAS PÅ RIKTIGT

Lördagsgodis i Lilla Luckan har ersatt Saftsalongerna men programmet är fortfarande riktat till alla barn. 14.4 kl. 13 står Teater Taimine för föreställningen Pussas på riktigt. Handlar om Lukas, 5 år, som tycker allt är så tråkigt, och hemma hos mormor och morfar finns ingen att leka med.

BIBLIOTEK

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Mikaela Wickström flaggar för den nordiska kulturkontakten.

Flaggor i topp för Norden

Nordiska språk, nordisk litteratur och nordisk film.

INBJUDANDE stora skyltfönster på Kajaniemigatan 9 välkomnar att stiga in och ta sig för. Här ligger specialbiblioteket som upprätthåller en diger samling nordisk litteratur, med omkring 15 000 volymer för vuxna, unga och barn på alla nordiska språk.

"Det nordiska specialbiblioteket kompletterar Helsingfors stadsbibliotek. Vi fungerar på samma sätt, man behöver ett bibliotekskort för att få låna böcker eller film", säger bibliotekarie Mikaela Wickström och påpekar att det inte är fråga om ett finlandssvenskt rum utan uttryckligen ett nordiskt.

Bokhyllorna har både klassiker och nytt inom dansk, färöisk, grönländsk, isländsk, norsk, samisk, svensk och finlandssvensk litteratur. Och så finns nordisk litteratur översatt till finska, och tvärtom,

finsk till nordiska språk.

Barnlitteraturen till ära pågår fram till 28 mars en utställning enligt temat *Djur som ingen sett* och det är originalteckningar av finlandssvenska Linda Bondestam som illustrerade texten av svensken Ulf Starck. Kring boken, som fick Nordiska rådets pris för barn- och ungdomslitteratur 2016, ordnas program med högläsning och ordkonst.

Det nordiska biblioteket drivs av Nordisk kulturkontakt, tidigare Nifin eller Nordens hus i Finland, och verkat i tjugo år. I konceptet ingår bland annat nordiskt språkcafé, då nordbor som är bosatta i Finland kommer för att prata om aktuella frågor med gäster. Och gästerna är vem som helst med intresse för Norden och dess språk.

"Idén är att gästerna ska kunna höra och prata till exempel isländ-

ska. Träffarna är vanligen båda glada och livliga."

Till de öppna verksamheterna hör även månadens barnbokskaffe då man dryftar barnböcker och ger tips på god barn- och ungdomslitteratur. Och så presenteras författare och böcker som har blivit nominerade till Nordiska rådets litteraturpris. Det sker inom ramen för litteraturfrukostar på lördagar då biblioteket bjuder på kaffe och croissanter. På frukostarna går samtalet på svenska och finska.

I vinter firar man Världsberättardagen, Nordens dag och i april kommer Ulla-Lena Lundberg för att samtala om resor och naturupplevelser.

Biblioteket har en diger samling nordiska dagstidningar och är öppet alla dagar utom söndagar.

Mer info och datum på sidan www.nordiskkulturkontakt.org.

Snabbkurs i Kalevala

I SENIORPROGRAMMET i olika väderstreck ingår i vår evenemang besök på Villa Hagasund där stadsmuseets museilektor Anna Finnilä berättar 8.3 kl. 14 om den pågående utställningen Hundra år med råge, om sju hundraåriga helsingforsare. Senioröst bjuder för sin del på skådespelaren Anders Larsson (bilden) som ger föreställningen Kalevala på 45 minuter den 17 april kl. 14 i Nordhuset. Och 16.5 kl. 14 är temat Morgens Forsby, friluftsdag och lättsam promenad med start från servicecentralen på Kottbyvägen 11.

Anders Larsson

Direktkontakt till HVC

DIREKT elektronisk kontakt med den egna hälsovårdscentralen underlättar i synnerhet i ickebrådskande fall kontakten till hälsostationen. Skriv och få svar senast följande vardag. Kontaktuppgifter finns på www.hel.fi/halsostationernas/kontaktuppgifter. På svenska åtminstone på Femkanten, Kvarnbäcken och Munksnäs.

Svensk info för äldre

SENIORINFO är kontakten med råd kring hemvårds-, omsorgs- och sociala tjänster som upprätthålls av såväl Helsingfors stad som organisationer och företag. Seniorinfo är socialhandledare, sjukskötare och hälsovårdare, som söker lösningar på dina problem i din vardag. Är du ensam, behöver du hjälp hemma, har du bekymmer med minnet eller ekonomiska problem? Svaret kan finnas hos Seniorinfo som hjälper eller vägleder vidare, ta kontakt på tfn

09 310 44556

vardagar kl. 9–15 eller seniori.info@hel.fi. Mer om servicen på finska på sidan 4. Aktuell info även genom Facebookgruppen Äldreomsorg i Helsingfors.

Må bra av motion. Fysioteraputen Linda Treuthardt delar med sig kunskap och råd till att träna rätt.

Kom i gång och träna på gym

MOTION och rörelse på svenska ingår i verksamheten på Kampens servicecentral som riktar sig till pensionärer och arbetslösa.

”Den enda förutsättningen för att få ta del av den instruerade gymnastiken eller använda konditionssalen är att du har ett servicecentralkort. Och kortet får du på infodisken vid ingången”, säger fysioterapeuten Linda Treuthardt på servicecentralen samtidigt som hon tillägger att man ska ha intyg på sin status som pensionär eller arbetslös.

Linda Treuthardt leder det svenska programmet kring motion, rörelse och rådgivning i fysioterapi och det är verksamhet som Helsingfors stad upprätthåller.

Konditionssalen gömmer sig i källarplanet och är i flitig användning. Har du inte tränat i konditionssal tidigare är det klokt att delta i kurs som ger grundläggande info i hur man ska använda manickerna rätt, och nästa

svenskspråkiga cirkelträning under ledning av Treuthardt startar 22 mars och omfattar tio gånger.

”Det är viktigt att göra rätt rörelser för att inte belasta fel, poängterar Treuthardt. Och när salen inte är upptagen av grupper är det fritt fram att kila ned och träna. Några avgifter uppstår inte.”

Man kan också lära sig träna rätt genom att delta i konditionssalsrådgivning som förutsätter att man bokar tid. Eller så kan man passa på när Treuthardt ger träningstips på plats på onsdagar kl. 11–12 och torsdagar kl. 14–15.

Men det är också möjligt att förbättra rörligheten och konditionen genom gymnastiken i festsalen. Ingen förhandsanmälan behövs och på svenska går stretchningstimmen i att töja och böja på hela kroppen på tisdagar med start kl. 11.

I den svenska servicen ingår fysioterapeutisk rådgivning på

fredagar, det förutsätter att man bokar tid och handlar uttryckligen om råd kring motion och träning, inte om fysikalisk behandling eller massage.

”I huset pågår dessutom språkkurser och så kan man delta i finskspråkig ledd verksamhet kring handarbete, knyppling eller keramik”, nämner Treuthardt och tillägger att dansen till levande orkester fyller parketten varje tisdag och fredag.

”Jag har en känsla att de som hittar oss stannar. Urvalet är stort och stämningen trevlig.”

I huset kan man dessutom äta förmånlig lunch, här finns bibliotek, datsal, tvättstuga och möjlighet att ansluta sig till finskspråkiga grupper som leds av frivilliga och ägnar sig åt allt från bridge och shack till måleri, karaoke och yoga.

Kontakta Linda Treuthardt på 09 3104 4514 eller linda.treuthardt@hel.fi. Adressen är Salomonsgatan 21.

FASORNAS FÅNGLÄGER

Författaren och historieläraren Sture Lindholm gav i höstas ut en uppmärksam skildring över fånglägret i Dragsvik 1918. I boken Fånglägerhelvetet Dragsvik – Massdöden i Ekenäs 1918, beskriver han förhållandena för de röda fångarna i de tidigare ryska kasernerna. 7 mars kl. 18 berättar Lindholm på Arbis.

MUSIK FÖR OCH AV UNGA

Festivalen Loiste ger erfarenhet av att spela för publik samtidigt som du får uppmuntrade respons av experter. Loiste pågår 23–25 mars, och i Helsingfors på kulturarenan Gloria. Inget inträde till vare sig uppvisning eller festivalgalan som kulminerar i Gloria den 28 mars. Mer på sajten www.loiste.munstadi.fi.

EVA FRANTZ PÅ ARBIS

Bakom boken är författarsamtal på Arbis och 5 mars kl. 10 är det författaren Eva Frantz som samtalar om sitt författarskap med Pamela Granskog.

MATINÉ MED MONICA Z

Z League ger konsert med ett tvärsnitt på Monica Zetterlunds fantastiska karriär som Sveriges mesta jazzsångerska. På repertoaren allt från Sakta vi gå genom stan till Monicas vals. I Nordhuset 20.3 kl. 14.

BOIJE, SÖDERGRAN, TIKKANEN

Hurrikubi 28 april kl. 19 i Nordhuset bjuder på finstämd konsert med musik till texter av lyriker som Edith Södergran, Karin Boije och Märta Tikkanen.

IMPROVISERAD SCHLAGERFEST

Improvisationsteatern Stjärnfall laddar upp inför vårens Eurovisions Song Contest i Lissabon, och ställer till med improviserad schlagerfest med glamour, galenskap och musik från nästan hela världen i Nordhuset 11 maj kl. 19.

NewCo Helsinki runs on positive energy

PHOTO PERTTI NISONEN

Ilya Sokolov, Tommo Koivusalo and Mian Ahmad meet at NewCo Helsinki.

"WE'RE a key local enabler for individuals and student teams to get started in business and for startups to grow," says **Tommo Koivusalo**, head of the business advisory and startup services provider NewCo Helsinki.

Numbers are proof of the significance of NewCo Helsinki: over 1,000 new entrepreneurs and startups served in a year, 20,000 businesses founded to date. 80% of the businesses founded with NewCo Helsinki's as-

istance are in operation after 5 years.

NewCo Helsinki customers speak about being taken from point zero through the steps of founding a business to being put onto a growth curve. "We believe that our initial success was because of NewCo Helsinki," says **Ilya Sokolov**, CEO of CONNAX. "Our startup Speckly already has two satisfied customers, after only a few months in business, and we're growing fast," adds **Mian Ahmad**, CEO of Speckly.

PHOTO PÄIVI ARVONEN

Fatima Usman and African art.

Maria O1 startup hub expands in size and role

THE MARIA O1 community house for tech entrepreneurs, based in the former Maria hospital of Helsinki, has announced an ambitious plan to develop the hospital campus into a world-leading tech venture hub in the 2020s. In the meanwhile, Games Factory, a window to the Finnish game development sector with a games showroom, will open in one of the hospital buildings in the spring of 2018.

The Maria O1 community also ex-

pands in its role in the Helsinki startup ecosystem. A recent addition to the community is The Shortcut, a grassroots nonprofit that taps into the vast potential offered by unused skills and hidden talent in Finnish society. The Shortcut works through tech and entrepreneurship.

"Our mission is to be an umbrella for the entire Helsinki startup ecosystem," says Maria O1 CEO **Voitto Kangas**.

Mama Africa brings African culture to Helsinki

FATIMA USMAN of West Africa is better known in Helsinki as Mama Africa. She has played an important role in the city as an "African cultural ambassador". She has run workshops on African culture for more than 20 years.

Mama Africa also stays active in

multicultural affairs. She chairs the Africans and African-Europeans in Europe Association (AFAES), which provides multiple services for foreign-born people including peer support, workshops, multicultural training, Finnish language courses and events.

Read all these stories in their entirety and more: www.hel.fi/helsinki-info In English

Tanssin hurmaa stadilaisittain

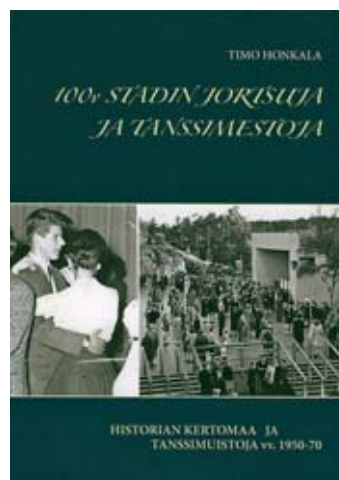
HELSINGIN entinen apulaiskaupunginjohtaja, kaupunkineuvos **Timo Honkala** on koonnut yksiin kansiin sekä nuoruuden tanssimuistojaan että Helsingin vanhojen tanssipaikkojen historiaa. Yli 300-sivuinen kirja vie stadilaisen tanssikulttuurin pyörteisiin viimeisen sadan vuoden aikana.

Kuten tekijä itsekin korostaa, kyseessä ei ole historiantutkimus, eikä kannata kiinnittää liikaa huomiota mahdollisiin epätarkkuuksiin. Henkilökohtaisten muistojen, kommenttien ja kaskujen lomittuminen lähdetekstiin ankkuroituihin faktoihin luo viihtyvän lukemiston aihepiiristä, josta useimmilla on jonkinlaista omakoh-

taista kokemusta.

Perinteisesti helsinkiläiset ovat tanssineet työväen- ja seuraintaloilla sekä VPK:n ja muiden yhdistysten lavoilla eri kaupunginosissa. Pohjan perukoilla on hurmaannuttu milloin tangosta, milloin fokista tai muista uutuuksista. Toisen maailmansodan aikana vallitsi tanssikielto, jonka kumouduttua apulaiskaupunginjohtaja **Erik von Frenckell** pani pystyyn ilmaiset kunnalliset tanssit Olympiastadionilla.

Tanssilavat hiipuivat, mutta tanssiminen jatkui muun muassa osakunnissa, teinitansseissa, Kulttuuritalolla ja Vanhalla ylioppilastalolla. Toki tanssitiin myös ravintoloissa, mutta tämän

runsaan aineiston käsittely olisi vaatinut oman opuksensa.

Kirjan tekijän omat tanssikokemukset ajoittuvat 1950-luvulta 1970-luvulle. Tulevaa puolisoaan hän ei tavannut tanssilattialla, mutta toteaa, että paritanssilla on instituutiona ollut suuri merkitys seurustelumppanien löytämisessä. Tanssiminen on nykyään myös eräs eläkeläisille suositeltu liikuntamuoto, ja kirja päättyykin kuvaukseen käynnistä K-50-diskossa.

RITA EKELUND

Timo Honkala: 100 v Stadin jortsuja ja tanssimuistoja. Historian kertomaa ja tanssimuistoja vv. 1950–70.
BoD – Books on Demand.

STADIN ELÄIN

KUVA ISTOCKPHOTO

Nappisilmäinen pinkojo

METSÄKAURIS viihtyy hyvin Helsingissä. Ja miksipä ei viihtyisi, löytyyhän kaupungista sille niin otollista elinympäristöä. Metsäkauris elää metsissä, jossa on tiheikköjä ja suojaisia sopukoita sekä pelloilla ja ruohikkosilla alueilla, missä on syötävää. Tällaisia alueita, kuten myös metsäkaurislauvoja, on ainakin Viikissä Vanhankaupunginlahdella, Keskuspuiston alueella Haltialassa, Pirkkolassa ja Maunulassa sekä Östersundomissa.

Kauriiden määrää on vaikeaa arvioida, mutta niistä tehdään koko ajan enemmän näköhavaintoja. Se kertonee paitsi lajin lisääntymisestä myös siitä, että eläin on alkanut tottua ihmiseen. Suurpiirteinen arvio on, että Helsingissä on useita laumoja ja monia kymmeniä yksilöitä.

NAPPISILMÄINEN kauris liikkuu laumassa, mielellään iltaisin ja hämärän aikaan. Ihmistä se ei pelkää enää yhtä paljon kuin aikaisemmin, mutta pitää saaliseläimelle tyypillisen välimatkan ja pakoreitin vapaana – varmuuden vuoksi. Ja kun se kokee vaaran uhkaavan, pinkaisee se täyteen vauhtiin ja katoaa nopeasti metsän suojaan.

Metsäkauris kuuluu märehäviin kasvinsyöjiin. Kesällä se syö enimmäkseen metsänreunojen heinä- ja ruohokasveja. Myös marjat, jäkälät ja sienet kelpaavat ravinnoksi. Talvisin eläimet joutuvat turvautumaan varpuihin ja puiden ja pensaiden oksiin, versoihin ja silmuihin. Varsinkin runsasluminen talvi on niille kovaa aikaa. Helsingin kaupungin rakentamispalvelun Staran työntekijät ruokkivatkin metsäkauriita kauralla Viikissä ja Haltialassa sen ajan, kun lumipeite on maassa.

KOOLTAAN metsäkauris on pieni, paljon pienempi kuin muut hirvieläimet. Se painaa 15–35 kiloa ja sen sorkan jäljet ovat suunnilleen samaa kokoluokkaa kuin lampaalla. Myös se ulosteet muistuttavat lampaan papanoita.

Suurimpia uhkia citykauriille ovat irrallaan juoksentelevät koirat. Ne ajavat helposti pelästyneitä kauriita liikenteen sekaan. Muutama vuosi sitten Viikissä kaksi koiraa raateli metsäkaurisnaarasta pahoin jalasta ja niskasta. Sillä kertaa naaraan haavat paranivat ja se jatkoi elämäänsä Viikin pelloilla ja metsissä.

HETA ÄNGESLEVA

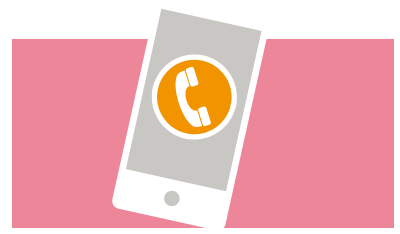
Tarkkaile myös näitä

HELMIKUUSSA valtaosa muuttolinnuista on etelässä ja monet muut eläimet nukkuvat tai horrostavat. Koko joukko lajeja elelee silti aktiivisesti läpi talven.

Lumijalkiä on helpointa tunnistaa uudesta lumipeitteestä. Kypälien kokoa voi mitata viivoittimella ja verrat kirjojen tietoihin. Kanin ja rusakon jäljet on melko helppo erottaa toisistaan koon perusteella. Myös ketulla, supikoiralla ja oravalla on lajityypilliset jäljet.

Talvehtineet linnut valmistautuvat pesintään. Tiaiset, viherpeipot ja tiklit laulavat ja tikat rummuttavat puissa ja pylväissä. Jos sää on leuto, varikset ja harakat kantavat risuja pesiinsä. Helsingissä voi kuulla myös pöllöjen huhuilua, tosin osa jättäneen pesinnän väliin heikon myyrätilanteen takia.

Juttusarjassa esitellään Stadin kaupunkilaistuvia eläimiä. Juttua varten on haastateltu ympäristötarkastaja Raimo Pakarista kaupunkiympäristön toimialalta ja palvelupäällikkö Antti Rautiaista Starasta.

PALVELUINFO

Yhteystietoja

Näistä paikoista saa neuvoja ja tietoa palveluista:

☎ **Helsingin kaupunki**, vaihe, 09 310 1691, www.hel.fi, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13. Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi.

☎ **Terveysneuvonta** 24 h/vrk, p. 09 310 10023 (tietoa Helsingin terveystietopalveluista ja sairauksien hoito-ohjeita).

☎ **Hammashoidon ajanvaraus** arkisin klo 8–14, p. 09 310 51400. Varaukset ma–pe klo 14–21 ja la–su klo 8–21 numerosta 09 310 49999.

☎ **Kriisipäivystys** 24 h/vrk, p. 09 310 44222 (auttaa äkillisissä kriisitilanteissa, kuten läheisen kuoltua äkillisesti).

☎ **Sosiaalipäivystys** 24 h/vrk, p. 020 696 006. (Auttaa kun tarvitaan pikaisesti sosiaaliviranomaisen toimenpiteitä, esimerkiksi lastensuojelussa. Virka-aikaan palvelut saa ensisijaisesti oman asuinalueen perhe- ja sosiaalipalveluista.)

☎ **Seniори-info** (p. 09 3104 4556, seniори.info@hel.fi, arkisin klo 9–15) neuvoo, kun muisti huolestuttaa, tarvitaan apua arkeen, asumiseen, asiointiin tai liikkumiseen. Tietoa saa kaupungin, yksityisten ja järjestöjen tarjoamista palveluista ja toimintamahdollisuuksista. Neuvontaa saa suomeksi ja ruotsiksi.

☎ **HSL joukkoliikenne**, asiakaspalvelu, ma–pe klo 7–19, la–su klo 9–17, p. 09 476 64000.

☎ **Työllistymisen tuki**, Neuvonta TE-palveluista, p. 029 502 0700. Työllistymisen tuen toimisto, p. 09 310 32513.

☎ **Asuntopalvelupiste** Stadin asunnot, ma–ke ja pe klo 9–15, to klo 9–13, p. 09 310 13030.

☎ **Asunnottomien palvelut**, Hieta-niemenkadun neuvonta ja päivystys 24 h/vrk, p. 09 310 46628.

Korttelinimien unohtunut aarteisto

HELSINGIN keskusta-alueen kaavoittaja **Johan Albrecht Ehrenström** toi 1800-luvulla Tukholmasta mukanaan viehättävän tavan nimetä korttelit eläin- ja kasvilajien mukaan.

Tukholmassa korttelien nimeäminen jatkuu yhä, ja nimet näkyvät katukylteissä. Helsingissä nimiä annettiin järjestelmällisesti vain vuosien 1820–1900 välisenä aikana kaavoitettuihin kaupunginosiin kuuluville kortteleille.

Kruununhaassa ja Kluuvissa käytettiin maanisäkkäiden nimiä. Kotoisten karhujen, porojen ja siilien lisäksi Kruununhaassa seikkailee useita eksoottisia

eläinlajeja. Kauppatoria reunustavat Leopardin, Elefantin, Leijonan ja Sarvikuonon korttelit. Lähitöltä löytyy myös nimikkeistön ainoa taruolento: Grönqvistin talon kortteli Pohjoisesplanadin ja Aleksanterinkadun välissä on nimetty Yksisarvisen mukaan.

Kaartinkaupungissa nimistö keskittyy vesieläimiin, ja kaloja löytyy myös Ullanlinnasta. Kampissa ja Punavuorella korttelit on nimetty lintujen, Kattajanokalla puiden ja pensaiden sekä Kaivopuistossa kukkien mukaan.

Aleksanterinkadulla sekä Kauppatorin ja Senaatintorin vaiheilla korttelien vanhoja nimiä nostettiin 1990-lu-

vulla esiin eläinaiheisin kilvin. Yksittäisiä kylttejä on edelleen muuallakin. Historiallisia kuvallisia esikuvia kylteillä ei kaupunginmuseon tietämän mukaan ole ollut.

Kalasadamaa rakennettaessa kaupunki innostui elvyttämään vanhaa perinnettä. Alueella on otettu kortteliniminä käyttöön slangiasuisia, Sörnäisten satamaan liittyviä ammattinimikkeitä, kuten Fiskari, Gosari ja Stuuvari. Nimet on merkitty asema-kaavaan.

Vanhojen korttelien nimistöä ja tarinoista kiinnostunut kuvittaja **Jarna Jäntti** on antanut oman taiteellisen

PIIRROS JARNA JÄNTTI

näkemyksensä mukaisen visuaalisen hahmon kaikille Helsingin korttelien nimissä esiintyville eläimille ja kasveille. Piirrokset on koottu viime vuonna ilmestyneeseen muhkeaan kirjaan *Helsingin korttelieläimet – kanta-kaupungin kuvitettua historiaa*.

RITA EKELUND

1 | 2018 HELSINKI-INFO 31

Liikutaan, oli lunta tai ei

TALVILOMA on jo ovella. Kannattaa lähteä liikkumaan: luistelemaan, salille ja uimaan. Liikunnallisia ja muita menovinkkejä on koottu sivuille 23–25. Nuorten jättimäisestä talvilomatapahtumasta kerrotaan sivulla 5.

HELSINKI-INFON kannen kuvittaja on helsinkiläinen graafinen suunnittelija **Jarna Jäntti**, jolle on tärkeää, että kuvituksissa on aina tarina.

"Helsinki näyttäytyi minulle aivan uusin silmin, kun aikoinaan kuulin, että keskustan korttelit on nimetty eläinten mukaan. Halusin herättää ne henkiin ja tallensin ne *Helsingin korttelieläimet* -kirjaani kuvituksin. Helsinki-infon kanteen piirsin Kruununhaan korttelieläimiä, jotka ovat kerääntyneet Tervasaareen."